

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 678

vineri 19 octombrie 1962

8 pagini 25 bani

Oră de desen tehnic la Școala profesională „Electroaparataj” din București. Elevii matrișeri din anul II execută schișe după diferite piese

În adîncul conștiințelor

Poate nu este tot așa de spectaculoasă cum sint construcțiile pe care le înălțăm în marșul nostru spre comunism. Poate nu are același ritm ca transformările care schimbă în scurtă vreme înfățișarea unui cartier, a unei străzi, a unui oraș întreg. Dar transformarea conștiinței oamenilor, lupta dată pentru desăvîrșirea ei, reflectă cea mai fructuoasă dintre victoriile noastre.

Timp de milenii omenirea a fost victima unui întreg cortegi de plăgi morale care au terfelit demnitatea umană de-a lungul orînduirilor împărțite în stăpîniți și stăpînitori. Egoismul, meschinăria, minciuna, ipocrizia, necinstea, lașitatea — ridicată, nu o dată la rangul de virtute — au pingărit umanitatea secole de-a rîndul. Pentru prima dată în istoria omenirii un partid și o societate și-au pus sarcina de a lichida aceste racile, de a da lumii adevărata ei frumusețe morală. Pentru prima dată societatea ideală din care vor fi definitiv înlăturate pornirile individualiste a încetat să fie un vis aproape utopic și a devenit o realitate certă.

Nenumărate fapte ale vieții stau mărturie că această societate și-a început existența acum, în zilele noastre.

Dar, alături de ceea ce e nou și se dezvoltă, alături de nenumăratele manifestări ale eticii comuniste, continuă să existe rămășițe ale vechii morale. Întîlnim încă pe alocuri pe carieristul care vrea să parvină, indivizii care continuă să creadă că minciuna, necinstea, ipocrizia, îngîmfarea rămîn totuși bune soluții pentru anume probleme de viață. Ei sau, mai bine-zis, felul lor de a fi și de a gândi nu vor mai exista în societatea de mîi-

va întimpla de la sine, ci va fi rezultatul unor eforturi, al unei lupte în cadrul căreia nouă, celor ce muncim în școli, ne revine o uriașă răspundere, pentru că membrii acelei societăți sînt elevii noștri de astăzi, iar exigențele noastre trebuie să fie nu numai pe măsura exigențelor prezentului, ci și pe măsura cerințelor încă mai înalte ale anilor ce vor veni.

Ne îndreptăm de obicei atenția asupra citorva elevi din clasă, așa-numiții copii „problemă”. Sînt îndeobște aceia care ne tulbură orele, vorbesc neîntrebați, se bat cu vecinii, fac fel de fel de năzbîții, absentează, nu își pregătesc lecțiile și ne determină să încercăm mereu alte și alte mijloace pentru a-i transforma. Fiecare școală are cîteva „celebrități” de acest gen, de care întreg colectivul de cadre didactice, se ocupă îndeosebi. De obicei, strădaniile pentru a-i îndrepta se soldează cu satisfacția succesului.

Dar datorită noastră de educatori se rezumă oare numai la atât? Este suficient numai să ne alarmăm cînd în colectivul școlii apar astfel de „cazuri”? Nu. Sarcinile noastre sînt mult mai complexe, răspunderea cu care am fost investiți presupune o exigență mult mai înaltă. Specificul activității pe care ne-a încredințat-o societatea ne pune în fața unui colectiv de numeroase și diverse individualități a căror dezvoltare trebuie s-o înfluențăm.

Este total greșit să împărțim acest colectiv în copii „buni” și „răi”, să-i lăsăm pe cei buni de o parte și să ne rezumăm numai la a desfășura munca educativă cu ceilalți. Fiecare copil sintetizează o sumă de trăsături parti-

semnul instabilității. Numai în cîteva ani, dincolo de pragul maturității, acestea vor constitui fondul și conturul personalității unor oameni. În ce direcție vor evolua ele, care va fi psihologia și profilul moral al acestor oameni? Considerăm că aceasta este întrebarea de la care trebuie să pornim în primul rînd. Pentru a-i răspunde trebuie să pășim dincolo de categorisirea simplistă a copiilor în „buni” și „răi”. Căci iată, într-o clasă avem un elev foarte bun, care este sîngeros, cuminte, își face cu regularitate temele, nu absentează niciodată, nu ne creează dificultăți în timpul orei. N-a spart nici un geam și nici nu a vărsat cerneala pe caietul colegului. Este o plăcere să auzi cum răspunde la lecții și este tot atât de plăcut să vezi cu cîtă vehemență îi critică, în adunări, pe chiulangii clasei. Toate aparențele pledează în favoarea lui. Dar ce se întîmplă dincolo de zona, atât de dificil de depășit, a aparențelor? Care este adevărata psihologie, adevărulul fel de a gândi al elevului despre care vorbim? Se poate întîmpla să descoperim, în urma unei observații atente, că el s-a deprins să fie ipocrit și egoist. Știe cum se cere să arate un copil model și toate strădaniile sale sînt subordonate acestui scop nu dintr-o pornire sinceră, nu pentru că simte organic necesitatea unei astfel de conduite, ci numai pentru că astfel se poate bucura de aprecierea profesorilor săi. În fond nu dă doi bani pe toate regulile de conduită pe care și le-a impus, nu are nici

O. BUZESCU

Vizita solilor poporului român în India

Răspunzînd invitației președintelui Republicii India, dr. Sarvapalli Radhakrishnan, la 12 octombrie au sosit la Bombay pentru a vizita India, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer și Corneliu Mănescu. Conducătorii de stat romîni au fost salutați cu căldură, în numele locuitorilor orașului Bombay și ai statului Maharashtra, de H. K. Chainani, guvernatorul statului și I. B. Chavan, ministrul principal. Mii și mii de locuitori ai Bombay-ului au făcut o primire entuziastă, plină de căldură înalților oaspeți romîni.

În timpul vizitei lor la Bombay conducătorii de stat romîni au vizitat așa-numita „Colonia Lapteului” din Aarey — un complex model de ferme pentru produse lactate — și Institutul de energie atomică de la Trombay. De-a lungul celor 32 km cît măsoară drumul pînă la Aarey populația din Bombay și din regiunile înconjurătoare a făcut o caldă demonstrație de simpatie solilor poporului român. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și-a exprimat aprecierea pentru felul cum este organizat procesul de producție la „Colonia Lapteului” și pentru calitatea produselor acestei întreprinderi moderne. La rugămintea gazdelor, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne a plantat, potrivit unei vechi tradiții indiene, un arbut de asopalav în Parcul Prieteniei de la Aarey pe un teren unde se află numeroși arbuști plantați de șefi de state și guverne care au vizitat India. În timpul vizitei la Institutul de energie atomică oamenii de știință, tehnicienii și laboranții au primit cu căldură pe oaspeții romîni, exprimîndu-și bucuria pentru prilejul pe care l-au avut de a le arăta roadele muncii lor.

În după amiaza zilei de 14 octombrie solii poporului român au plecat la Bangalore, capitala statului Mysore, unde au fost salutați prietenește, cu căldură și simpatie de persoanele oficiale și de un mare număr de locuitori ai orașului. Aici înalții oaspeți au vizitat uzina de avioane, uzina de telefoane și o expoziție de artizanat, precum și Institutul indian de științe, centru de cercetări de pregătire postuniversitară. Seara,

în sala municipalității din Bangalore a avut loc o mare întîlnire cetățenească în cinstea conducătorilor de stat romîni. Luînd cuvîntul, primarul orașului Bangalore, Khrishna Iyer, a urat bun venit înalților oaspeți. A luat apoi cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care, după ce a transmis un sincer salut de prietenie din partea poporului român, a făcut cunoscute participanților la întîlnire cîteva din realizările obținute de poporul român în anii puterii populare și a subliniat politica externă pașnică a Republicii Populare Romîne.

În dimineața zilei de 16 octombrie înalții oaspeți romîni au plecat la Agra, unde au fost primiți cu căldură de persoanele oficiale și locuitorii orașului. Conducătorii de stat ai R. P. Romîne au vizitat la Agra două dintre cele mai minunate monumente ale străvechii arte indiene — Fortul Roșu, cetate datînd din sec. al XVII-lea, și mausoleul Taj Mahal, una din principalele minuni arhitectonice ale lumii.

La 17 octombrie, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer și Corneliu Mănescu au sosit la Delhi, capitala Indiei. Solii poporului român au fost întâmpinați cu căldură de președintele Republicii India, dr. Sarvapalli Radhakrishnan, de vicepreședintele Zahir Hussein și de primul ministru Jawaharlal Nehru. În cuvîntul său de bun sosit, președintele Republicii India a arătat înalta apreciere dată de poporul indian luptei curajoase pe care a desfășurat-o poporul român pentru libertate și străduințelor pe care le depune pentru a îmbunătăți condițiile sociale și economice în țara sa, și-a exprimat prețuirea față de ajutorul pe care-l acordă poporul român pentru dezvoltarea industriei petroliere a Indiei. Răspunzînd, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și-a exprimat convingerea că prilejul de a avea noi întîlniri cu oamenii de stat al Indiei va deschide noi posibilități pentru dezvoltarea multilaterală a relațiilor și colaborării dintre popoarele Romîniei și Indiei și a adresat urări pentru prietenia romîno-indiană, pentru pace în întreaga lume.

În Luna prieteniei

În întreaga țară au loc în aceste zile manifestări entuziaste consacrate Lunii prieteniei romîno-sovietice. Alături de întregul nostru popor, oamenii școlii participă cu însuflețire la aceste manifestări.

La Ateneul R. P. Romîne din Capitală a avut loc un simpozion intitulat „Succese remarcabile ale științei și culturii sovietice”. Au vorbit cu acest prilej prof. ing. Ștefan Bălan, adjunct al ministrului învățămîntului, profesorii universitari Valeriu Novacu și Nicolae Sălăgeanu, membri corespondenți ai Academiei R. P. Ro-

mîne, și prof. univ. Călin Popovici.

★
O participare activă la manifestările închinete Lunii prieteniei romîno-sovietice au cadrele didactice din regiunea Banat.

Zilele trecute, în sala Operei de stat din Timișoara, tovarășa Maria Pîrlig, profesor la Institutul pedagogic de 3 ani, a împărțit cadrelor didactice din oraș impresiile sale din cîteva școli pe care le-a vizitat cu prilejul unei călătorii în U.R.S.S.

Numeroși colectiviști din satele regiunii Banat au participat la conferințele ținute de cadrele didactice pe tema „Comunismul, viitorul luminos al omenirii”

Studiul organizării și planificării producției

Cel mai mici elevi din cartierul Floreasca

Un ajutor prețios pentru profesori și elevi

Pe linia preocupărilor menite să ducă la continua îmbunătățire a conținutului predării se situează și inițiativa luată recent de Ministerul Învățământului de a înlocui vechiul manual de anatomie și fiziologie al omului pentru clasa a X-a cu un manual nou. Noul manual, întocmit de un colectiv format din dr. N. Șanta, E. Sanielevici și V. Angheliescu, a fost pus la îndemina elevilor o dată cu începutul anului școlar 1962-1963.

Valoarea deosebită a noului manual constă mai ales în concepțiile care au stat la baza întocmirii lui. Autorii s-au călăuzit în primul rând după concepția pavlovistă a unității funcționale complexe dintre diferitele părți componente ale organismului și a unității dintre întregul organism și mediul înconjurător. Întrucât această dublă unitate este realizată de sistemul nervos, manualul acordă o atenție deosebită studiului acestui sistem, inclusiv activității nervoase superioare, care asigură comportarea complexă a organismului în mediul fizic și în cel social.

Un alt merit al noului manual este acela că el ține seama de principiul pavlovist al structuralității, care se referă la strânsa legătură dintre structură și funcție. Pornind de la ideea susținută și de marele nostru anatomist Fr. Rainer că anatomia este o știință care se ocupă cu studiul corpului viu, autorii manualului au pus accentul pe anatomia funcțională și nu pe cea descriptivă. Având o clară înțelegere a faptului că funcțiile organismului sunt influențate de condițiile de mediu, iar structurile se adaptează funcțiilor, ei au acordat în mod just o mai mare atenție tocmai explicării acestora din urmă, adică dezvoltării fiziologice.

Positiv este și faptul că noul manual expune cunoștințele teoretice în legătură cu viața. Astfel, autorii nu se limitează numai la explicarea desfășurării normale a funcțiilor organismului, ci arată și modificările patologice ale acestora. Tot în vederea scopului indicat autorii au dat o mai mare extindere acestui capitol din metabolism care se referă la alimentația rațională.

bîndite cu ajutorul celor mai perfecționate metode actuale (metoda electronmicroscopică, metoda radioizotopilor etc) își găsesc de asemenea un loc corespunzător în paginile manualului.

O mare importanță pentru dobîndirea de către elevi a unei concepții materialist-dialectice despre natura corpului uman o au scurtele expuneri asupra dezvoltării ontogenetice și filogenetice a sistemelor funcționale.

Socotim însă că unele aspecte privind anatomia organelor sînt prea puțin dezvoltate (de exemplu, sistemul osos și sistemul muscular sînt prea sumar tratate). De asemenea, credem că este prea sumar capitolul ce tratează problemele reproducției. În special se acordă prea puțină importanță fiziologiei noului născut și a copilului.

În ce privește forma în care este redactat manualul, se remarcă faptul că autorii și-au dat osteneala ca aceasta să contribuie cît mai mult la însușirea rapidă și temeinică de către elevi a problemelor tratate. Într-adevăr, stilul deosebit de clar, sistematizarea materialului expus, sublinierea unor termeni și chiar a unor propoziții și fraze care exprimă idei importante, precum și numeroasele figuri selecționate și reproduse în culori, corespund în totul acestui scop.

De un mare ajutor pentru fixarea cunoștințelor sînt de asemenea și rezumatele judicioase

întocmite care însoțesc fiecare lecție.

Se constată însă că deși ilustrațiile sînt în general foarte bune, unele figuri (cele lucrate în tentă) lasă totuși de dorit, iar altele sînt prea mult reduse, astfel încît nu apar destul de clar.

Mai menționăm că s-au strecurat o serie de greșeli de tipar și unele deficiențe — puține la număr — în ceea ce privește redactarea unor fraze. În sfîrșit, considerăm că deoarece termenii științifici nu au fost explicați în text, se impunea să se dea la sfîrșitul manualului un glosar.

În general însă, datorită calităților sale, la care mai adăugăm volumul relativ mare de cunoștințe pe care le conține, manualul de anatomie și fiziologie de clasa a X-a depășește nivelul unui manual obișnuit pentru învățămîntul mediu, el constituind un ajutor prețios nu numai pentru elevi, ci și pentru profesori. Datoria acestora din urmă este de a selecționa cu grijă, din bogatul material expus, faptele esențiale, de a le preda elevilor în lumina concepțiilor de care au fost călăuziți autorii. În felul acesta profesorii vor reuși să dezvolte la elevi nu atît capacitatea de memorare a faptelor, cît mai ales gîndirea științifică, singura care le dă posibilitatea înțelegerii juste, materialist-dialectice a structurii și funcțiilor corpului uman.

Lector univ. C. A. PICOȘ
candidat în științe biologice

La Combinatul Poligrafic „Casa Științei” se tipăresc mii și mii de ma-

tanță a energiei marilor centrale electrice.

Manualul se ocupă pe larg de structura întreprinderilor industriale socialiste, de amplasarea lor, cuprinde cunoștințe privitoare la organizarea tehnică a procesului de producție, la organizarea controlului tehnic, la evidența primară a producției, la organizarea și normarea muncii, la planul tehnic, industrial și financiar etc.

Urmărind familiarizarea măștrilor cu cele mai înaintate metode de planificare a activității întreprinderilor, manualul pune un accent deosebit pe generalizarea experienței fruntașilor în producție, a secțiilor și întreprinderilor fruntașe. Sînt indicate totodată căile pentru o folosire cît mai rațională a resurselor de producție și se arată influența dezvoltării forțelor de producție asupra întregii desfășurări a activității întreprinderilor. Manualul tratează de asemenea metodele și căile de raționalizare a producției, de îmbunătățire a tehnicii și a tehnologiei.

Nivelul teoretic al expunerii problemelor este ridicat, datorită faptului că autorii au ținut seama, în alcătuirea lucrării, de cele mai noi studii din literatura noastră și din literatura sovietică de specialitate.

Calitățile incontestabile ale manualului ar fi putut fi și mai evidente dacă legătura cu aplicațiile practice ar fi fost la unele capitole mai amplă și mai deplin realizată.

Era cazul, bunăoară, ca aspec-

tele economice privind organizarea și planificarea să nu fie prezentate în general, ci să se refere nemijlocit la întreprinderile constructoare de mașini și producătoare de energie electrică în care vor lucra elevii. De exemplu, ar fi fost necesar să se dea aspecte privind problemele respective în cadrul atelierelor de turnare, de forje, de tratamente termice, al cazangeriei etc.

În acest fel elevii-măștri ar fi avut posibilitatea să dobîndească o viziune mai concretă asupra organizării diferitelor locuri de muncă unde vor lucra și s-ar fi putut familiariza mai larg cu unele probleme economice specifice acestora.

Și în ceea ce privește sistematizarea unor teme se pot ridica obiecții întemeiate. Considerăm, de pildă, că expunerea planului de reparații a utilajului trebuia să fie situată după tratarea planului tehnic, industrial și financiar al întreprinderii industriale socialiste. În acest fel planul tehnic, industrial și financiar ar fi avut un caracter unitar, secțiunile de plan fiind expuse înaltă.

Prin conținutul său manualul dă însă, în general, posibilitatea ridicării nivelului de pregătire al celor ce vor lucra ca specialiști cu calificare medie în cadrul întreprinderilor constructoare de mașini și producătoare de energie electrică.

Prof. GHEORGHE M. PREDA

O misiuni

An de an calitatea manualelor școlare este tot mai ridicată. Printre manualele valoroase apărute recent se numără și „Limba română” pentru clasa a VII-a care constituie un ajutor real în predarea și însușirea cunoștințelor de limbă în această clasă. Cred însă că manualul are o omisiune și vreau să sugerez unele îmbunătățiri pentru edițiile viitoare.

Mă refer anume la faptul că unele capitole, îndeosebi cel rezervat morfologiei, nu sînt suficient de bogate în scheme gramaticale și tablouri sinoptice necesare recapitulării și sistematizării cunoștințelor. Autorii manualului n-au întocmit scheme recapitulative pentru substantiv, adjectiv, pronume, numeral, verb (unde apare numai tabloul recapitulativ al modurilor și timpurilor) ca și pentru adverb. Excepție face numai articolul, pentru care s-a dat o schemă. Această lipsă mi se pare cu atît mai nejustificată cu cît cunoștințele de morfologie se predau în clasa a VII-a sub forma unor exerciții aplicative și a analizelor pe text, care cer în prealabil o sumară recapitulare teoretică.

În manualul pentru clasa a VI-a, ediția 1962, studiul fiecărei părți de vorbire se încheie cu un tablou recapitulativ. Cred că aceasta nu înlătură necesitatea reluării unor scheme în manualul pentru clasa a VII-a, cu condiția ca ele să fie mai dezvoltate, cu alte cuvinte, să se afle la nivelul cerințelor clasei respective.

Despre aceeași lipsă de scheme și tablouri se poate vorbi și la capitolul „Vocabularul”, mai ales în ceea ce privește formarea cuvintelor. Totodată semnalam faptul că manualul nu prezintă o tratare îndeajuns de sis-

tematică a mijloacelor de formare a cuvintelor. Faptul că elevii nu găsesc aci o numerotare a părților pe care le cuprinde capitolul respectiv produce greutăți în însușirea cunoștințelor.

De asemenea, nici folosirea caracterului literelor de tipar nu este adecvată sistematizării cunoștințelor privind mijloacele de îmbogățire a vocabularului. Paragrafele despre derivare, de pildă, sînt tipărite cu caractere mai mici decît cele despre sufixele adjectivale, verbale și adverbiale, iar titlul „Sufixele substantivale” (deși acestea sînt cantitativ mai multe), apare scris cu caractere care nu scot în evidență locul lor în sistemul de formare a cuvintelor prin procedeele derivării.

Pentru a remedia această lipsă am întocmit, pe o planșă, o schemă intitulată „Formarea cuvintelor”, care ajută elevilor în sistematizarea mijloacelor de formare a cuvintelor. Am confecționat și o planșă privitoare la rădăcinile cuvintelor, pentru a exemplifica mai bine definiția noțiunii, scoțînd în evidență și locul prefixului, al sufixului și al terminației. De asemenea, am confecționat o planșă pentru lecțiile despre vocabular, cuprinzînd exemple de cuvinte din fondul principal ca și din restul vocabularului, precum și o planșă care înfățișază regulile de despărțire a cuvintelor în silabe.

Folosirea acestui material didactic a servit la o mai bună înțelegere de către elevi a cunoștințelor, la sistematizarea lor. Ar fi de dorit însă ca asemenea scheme să fie cuprinse chiar în manual, deoarece sînt foarte necesare pentru buna pregătire a elevilor

Prof. N. COSTACHE

BIBLIOTECILE ȘCOLARE

Bibliotecile școlare ocupă un loc însemnat în activitatea complexă și multilaterală de instruire și educare a tinerei generații. Subordonându-și întreaga activitate îndeplinirii sarcinilor școlii, bibliotecile din cadrul acestora contribuie cu mijloacele lor specifice la ridicarea calității învățămîntului, la lărgirea și consolidarea cunoștințelor de cultură generală ale elevilor, la înarmarea lor cu trăsăturile proprii constructorului socialismului și comunismului.

De la an la an, partidul și statul nostru creează condiții tot mai bune de dezvoltare a bibliotecilor școlare. La dispoziția acestora se pun unele importante pentru completarea fondului lor cu volume și publicații necesare documentării pedagogilor, instruirii și educării elevilor. Datorită acestor condiții bibliotecile au devenit în fiecare școală, un loc unde elevii și cadrele didactice poposesc zilnic cu dragoste și interes.

O consfătuire rodnică

A devenit o tradiție în munca secției de învățămînt a Capitalei ca la fiecare început de an școlar să organizeze consfătuiri în care să analizeze activitatea bibliotecilor școlare, să popularizeze cele mai bune forme de activitate cu cartea, să găsească noi căi de extindere și îmbunătățire a acestei activități.

O asemenea consfătuire a avut loc și în acest început de an școlar. Au participat la ea bibliotecari din toate școlile Capitalei, inspectori ai secțiilor de învățămînt, directori, profesori. Mulți dintre ei au ținut să vorbească despre munca lor cu cartea, despre roadele ei, să arate cum au fost obținute acestea. Au luat cuvînt bibliotecarii în vîrstă, cu cîteva zeci de ani de experiență, ca și tineri care și-au început abia acum munca. Și unii și alții au vorbit însă cu aceeași căldură și pasiune despre sarcinile lor, despre felul cum se străduiesc să și le ducă la îndeplinire.

Printre primii a luat cuvînt tov. Ioana Arsureauu, bibliotecară la Școala medie nr. 22, a cărei bibliotecă este frunțașă pe Capitală. „Ne-am străduit permanent — a spus tov. Arsureauu — să atragem un număr cît mai mare de elevi la lectura cărților din bibliotecă, să facem ca activitatea noastră să constituie un sprijin efectiv în realizarea sarcinilor școlii. Iată cîteva din căile pe care le-am folosit în acest scop. Obişnuim să organizăm în colaborare cu diriginții și profesorii, la fiecare început de an școlar, vizite ale elevilor fiecărei clase în bibliotecă. Cu acest prilej ei iau cunoștință de felul cum este organizată biblioteca, de numărul și varietatea cărților, de condițiile de împrumut, de modul de folosire a cataloagelor. Pentru a populariza cartea în rîndurile elevilor folosim panourile, vitrine permanente intitulată „Ce să citim. „Cărți noi”. „Prin știință spre adevăr”, ca și cataloage alfabetice cărora căutăm să le dăm o formă atractivă. De pildă, pe fișele scriitorilor clasici și contemporani trecem și portretele lor, sumare date biografice și reproducem cîteva semnificative din operele lor. Desigur, în toate acțiunile noastre primim îndrumarea și sfatul conducerei școlii, ca și al colectivului de profesori ce are sarcina să ajute biblioteca. Împreună cu acest colectiv s-au întocmit toate planurile de lectură pe clase și pe discipline, planuri bazate pe programele de învățămînt, și care țin seama de

particularitățile de vîrstă ale elevilor, de înclinațiile lor”.

Tov. Eugenia Popovici, bibliotecară la Școala de 8 ani nr. 52 a vorbit despre munca ei în rîndurile copiilor din clasele mici, care abia deslusec slovele sau sint la primele cărți citite. Pentru aceștia biblioteca Școlii nr. 52 a organizat dimineți de basme, proiecții de diafilme cu teme din cărțile recomandate de programa de învățămînt, vitrine, panouri și albume cu desene reprezentînd eroi și scene din aceste cărți etc.

În consfătuire s-au arătat multe rezultate pozitive ale activității bibliotecilor.

Biblioteca Școlii medii nr. 15 de pildă, a menționat că numărul cititorilor care frecventează regulat biblioteca a crescut în ultimul an cu cîteva sute și că datorită acțiunilor organizate aici tot mai mulți elevi au început să-și alcătuiască biblioteci personale. Directoarea Școlii medii nr. 10 a arătat că munca bibliotecii, îndrumată de profesori și diriginți, a contribuit în mare măsură la educarea elevilor, lectura extrașcolară influențînd pozitiv comportarea lor, atitudinea lor față de învățătură, față de muncă. În general din discuțiile purtate la consfătuire a reieșit că majoritatea bibliotecilor școlare din Capitală au o activitate bogată, că ele constituie un factor important în buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

Consfătuirea a scos însă la iveală și o serie de lipsuri manifestate pe această linie. În unele școli bibliotecarii s-au transformat în simpli distribuitori de cărți, în înregistrații de fișe, preocupați doar de aspectul funcționăresc al muncii lor și neglijînd faptul că au datoria să popularizeze cartea în rîndurile elevilor, să îndrumeze lectura lor. Aceasta face ca unii elevi să nu știe să-și aleagă în mod just cărțile pe care urmează să le citească. Datoria bibliotecarului — s-a subliniat în consfătuire — este în primul rînd aceea de a acorda atenție laturii de conținut a muncii lor.

Desigur că, vorbind despre munca nesatisfăcătoare a unor biblioteci școlare, participanții la discuții s-au referit și la răspunderea pe care o au în această privință cadrele didactice și directorii școlilor respective, care se dezinteresează de activitatea bibliotecilor. Și îndrumarea bibliotecilor de către secțiile de învățămînt lasă uneori de dorit — au spus vorbitorii. Cînd vin în școală, unii inspectori metoaiși

neglijează cu totul munca cu cartea. De asemenea la unele secții raionale de învățămînt din orașul București nu se manifestă toată grija necesară pentru buna aprovizionare a bibliotecilor școlare. Adesea alocațiile bugetare pentru biblioteci diferă de la o secție la alta, de la o școală medie la alta, în funcție de „bunăvoința” contabililor în grija cărora este lăsată uneori problema aprovizionării bibliotecilor. De pildă, două școli medii din Capitală care au aproximativ același număr de elevi, Școala medie nr. 3 și Școala medie nr. 24 dispun de fonduri cu totul diferite pentru completarea bibliotecilor. Această situație trebuie să preocupe secțiile de învățămînt, care au datoria să ia măsurile necesare.

De asemenea nu se arată întotdeauna grija necesară pentru asigurarea cărților de care au nevoie elevii. De pildă, la Școala de 8 ani nr. 52 s-a procurat anul trecut un număr inutil de mare de exemplare din unele lucrări care puteau fi folosite numai de cei doi profesori-maistri ai școlii, cumpărîndu-se în schimb un număr cu totul insuficient de exemplare de cărți de care aveau nevoie aproape toți elevii. Firește, asigurarea bibliotecilor cu cărțile prevăzute în programa de învățămînt într-un număr corespunzător cerințelor este o problemă importantă, de care trebuie să se ocupe cu seriozitate bibliotecarii, profesorii, directorii școlilor.

În scopul lichidării lipsurilor semnalate, al îmbunătățirii activității bibliotecilor școlare, secțiile de învățămînt a Capitalei a luat o serie de măsuri pe care le-a prezentat participanților la consfătuire. Unele din aceste măsuri se referă la îndrumarea bibliotecarilor prevăzînd, bunăoară, seminarii, schimburi de experiență, organizarea unor biblioteci model etc. Directorii școlilor au primit sarcina de a analiza cel puțin o dată pe an, în consiliile pedagogice, activitatea bibliotecilor, contribuția acestora la buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. Au fost trasate de asemenea sarcini în vederea mai bune organizări a muncii de aprovizionare cu cărți a bibliotecilor școlare.

Popularizînd metodele bune de muncă cu cartea, scoțînd la iveală lipsurile existente, arătînd căile pentru înlăturarea lor, consfătuirea organizată recent de secția de învățămînt a Capitalei a constituit un ajutor real în activitatea școlilor.

MONICA VERDEȘ

De vorbă cu o bibliotecară

Am cunoscut-o în preajma deschiderii noului an școlar. Se întorsese nu de mult din concediu. Primul gînd cu care venea în școală era acela de a reamenaja biblioteca astfel ca ea să fie mai primitoare, mai atrăgătoare. A avut și o surpriză: un mare număr de cărți noi așteptau să fie despachetate pentru a-și lua locul mai în-ții, în rafturi, pentru ca apoi să fie luate în primire de către copii, setoși să cunoască cît mai multe.

Și iat-o pe tovarăsa Aneta Boicu, bibliotecară la Școala de 8 ani din comuna Reușeni, raionul Fălcieni, despachetînd cu ajutorul elevilor balotul cu cărți nou so-site. Printre ele se aflau multe cărți cunoscute, dar și multe cărți noi. Asupra acestora stăruia mai mult. Le răsfoia, le examina cuprinsul și apoi își spunea: „Trebuie negreșit să le citească. Și, negreșit, trebuie să aduc la cunoștința profesorilor noile cărți apărute. Și ei au un cuvînt de spus în ceea ce privește munca cu cartea în rîndurile elevilor”. Rămase un moment pe gînduri și deodată, își luă un caiet și notă ceva. Am întreat-o: O idee? Intocmai. Își propunea să alcătuiască liste cu recomandări de cărți pentru fiecare clasă în parte, ținînd seama de programele de învățămînt.

— Numai de programe? — am întreat-o. Intervenția mea era determinată de o veche constatare făcută în școli — și anume, că uneori recomandările pentru lectura extrașcolară se rezumă exclusiv la lucrările despre care elevii învață la lecții.

— Desigur că nu — mi-a răspuns tov. Boicu. Voi recomanda copiilor și voi insista ca ei să citească acele cărți în care ei se regăsesc, în care află răspunsuri la o serie de întrebări care îi preocupă — cărți care să contribuie la îmbogățirea culturii lor generale, la educarea lor morală.

Și, intrucît discuția noastră a luat forma unui interviu, am rugat-o pe tovarăsa

Aneta Boicu să ne vorbească despre acțiunile pe care le va organiza în acest an școlar. Am aflat astfel că în școală există o tradiție mai veche în ceea ce privește organizarea șezătorilor literare. Tematica acestor șezători este stabilită împreună cu diriginții și instructorii superiori de pionieri și ține seama, bine înțeles, de preferințele elevilor. Două dintre șezătorile care vor avea loc în cursul acestui an școlar vor fi închinată lui Ion Creangă și Mihail Sadoveanu. Cu acest prilej se va prezenta dramatizarea unor povestiri ale acestora, se vor citi unele texte semnificative din opera lor.

Intrucît mulți elevi de la Școala din Reușeni au colindat în vara acestui an țara, admirîndu-i frumusețile și bogățiile, una din șezătorile literare va fi dedicată creației poezilor și prozatorilor care au descris aceste frumuseți și bogății în operele lor. Vor fi folosite astfel versuri și fragmente de proză din opera lui Alexandru Vlahuță, C. Hogaș, Geo Bogza, reportaje apărute în presa pionierescă și, în măsura în care sînt accesibile, și cele apărute în presa literară.

Și în acest an școlar biblioteca își va aduce contribuția la organizarea concursurilor mult îndrăgite de copii, ca de pildă concursul pentru cel mai bun recitator sau povestitor.

Ne-am dat seama că tov. Aneta Boicu își iubește munca, se îngrijește cu adevărat ca toți elevii școlii să citească cărțile potrivite vîrstei lor, că ea se ocupă cu multă dragoste de educarea lor estetică. Și, ceea ce este foarte important, că ea colaborează în această muncă cu învățătorii și profesorii, cu organizația de pionieri, făcînd astfel ca munca bibliotecii să fie un adevărat sprijin al procesului instructiv-educativ.

I. OLTEANU

PE SCURT

• Bibliotecile școlare din raionul 1 Mai au avut în anul trecut un număr de 15.000 de cititori. În aceeași perioadă elevii au citit peste 100.000 de volume din bibliotecă.

• În anul trecut, în bibliotecile școlare din raionul 1 Mai au intrat cărți în valoare de 147.900 lei. Pentru anul acesta a fost prevăzută suma de 180.000 lei, din care 120.000 lei pentru aprovizionarea bibliotecilor din șco-

lile de 8 ani și 60.000 lei pentru școlile medii.

• Anul acesta au fost alocate sume importante pentru înzestrarea bibliotecilor școlare cu cărți.

De exemplu, Școala medie din Giurgiu și Școala medie nr. 5 din Galați dispun în acest scop de cîte 10.000 lei, iar fondurile puse la dispoziția Școlii medii nr. 22 din Capitală în vederea completării fondului ei de cărți se ridică la 23.500 lei.

În atenția școlilor

Procurați-vă cărțile necesare pentru bibliotecă prin librăria „CARTEA PRIN POȘTĂ” din București, str. Biserica Enei nr. 16.

Librăria dispune de un bogat sortiment de cărți tehnico-științifice, de literatură clasică și contemporană etc. Pentru a vă ajuta la întocmirea comenzilor, librăria trimite gratuit, la cerere, materiale de informare bibliografică.

În bibliotecă, pionierii Școlii medii nr. 10 din Capitală nu găsesc numai cărți interesante, ci și multe albume cu fotografii din țara

Problemele de fizică

Una din sarcinile principale care stau în fața profesorilor de fizică este aceea de a rezolva cu elevii probleme menite să-i convingă asupra legăturii strinse ce există între fenomenele și legile fizicii pe de o parte și producția modernă pe de altă parte, să-i ajute să aplice în practică cele învățate.

Un prim pas în privința înarmării elevilor cu priceperea de a rezolva probleme de fizică este transmiterea justă, pe parcursul studiului fizicii, a cunoștințelor privitoare la relațiile care exprimă fenomenele și legile fizicii, la unitățile mărimilor fizice (unități fundamentale și derivate), ca și la trecerea acestor unități dintr-un sistem în altul. Intr-adevăr, fără a stăpîni cunoștințe sigure despre aceste unități și a ști să opereze cu ele elevii nu vor putea ajunge la un rezultat bun în rezolvarea problemelor, chiar dacă cunosc ecuațiile ce descriu fenomenele fizice.

În rezolvarea problemelor de fizică este necesar să acordăm o atenție deosebită mărimilor vectoriale, cu care se operează altfel decât cu mărimile scalare. Deseori elevii întâmpină greutăți în rezolvarea problemelor din statică, cinematică, hidrostatică, electricitate, magnetism etc. tocmai datorită faptului că noi, profesorii, nu accentuăm suficient natura mărimilor vectoriale, nu le atragem atenția că problemele care cuprind astfel de mărimi se rezolvă cu ajutorul geometriei, deoarece trebuie să se țină seama nu numai de dimensiunea lor, ci și de sensul lor, de unghiurile pe care le formează etc.

De un real folos în deprinderea elevilor de a rezolva probleme de fizică ne sînt schemele. Dar, pentru a-i ajuta cu adevărat pe elevi, ele trebuie să fie cât mai simple și, pe cît posibil, să ilustreze schimbările survenite în fenomenul despre care se vorbește în problemă.

Deoarece rezolvarea problemelor de fizică implică o serie de cerințe în plus față de problemele de matematică, ele le par uneori elevilor mai grele. Pentru a-i obișnui să le rezolve, pentru a-i ajuta să înlăture treptat dificultățile întîmpinate, este bine să lucrăm cu ei probleme pe cît posibil la fiecare lecție de fizică și nu să ne amintim de aceasta abia la sfîrșitul unui capitol. Dacă vom rezolva regulat pe parcurs problemele mai simple, sfîrșitul capitolului îi va găsi pe elevi pregătiți să efectueze și unele probleme mai complexe, care îi vor ajuta să-și recapituleze cunoștințele însușite în etapa respectivă.

Să vedem mai îndeaproape care este, în general, calea de rezolvare a unei probleme de fizică.

După ce enunțăm problema, cerem elevilor să noteze toate datele ei (în același sistem de unități). Se trece apoi la aflarea relațiilor între datele problemei. Este desigur necesar ca la început să dăm elevilor spre rezolvare probleme care implică o singură relație și uneori chiar efectuarea unei singure operații. Nu ne vom putea opri însă la astfel de probleme, deoarece producția cere îndeosebi rezolvarea unor probleme complexe, iar elevii trebuie să fie pregătiți să le facă față. În cele mai multe cazuri, la întrebarea problemei nu se răspunde prin găsirea unei singure relații și prin efectuarea operațiilor prescrise de aceasta. De aceea este necesar să se analizeze foarte minuțios problema și, înainte de rezolvarea numerică, ea să fie rezolvată algebric, constatandu-se pe această cale ce mărimi mai trebuie cunoscute (mărimi care nu sînt date în problemă explicit, dar care se pot calcula din datele existente și cu ajutorul formulelor studiate). Cu alte cuvinte, am putea spune că trebuie să-i învățăm pe elevi să caute în enunțul însuși al problemei răspunsurile „ajutătoare” care fac posibilă aflarea răspunsului cerut.

Se impune ca în rezolvarea problemelor cu elevii să folosim metode cît mai diferite, și îndeosebi metoda grafică. Deoarece aceasta, pe lângă faptul că duce foarte repede la răspunsul cerut, arată și evoluția fenomenului fizic, precum și interdependența mărimilor problemei. Pe de altă parte, dacă elevii pot rezolva unele probleme prin metoda sintetică sau cea analitică, la o serie întregă de probleme ei nu pot aplica decât metoda grafică. Întrucît nu dispunem încă de cunoștințele necesare de matematică.

O deosebită atenție trebuie să acordăm notării dimensiunilor fizice după mărimile obținute, deoarece acestea au un sens fizic deosebit de important.

Este bine ca la început să dăm dimensiunile în forma lor cea mai generală, iar apoi în sistemul de unități C.G.S., folosit în cercetări științifice sau în sistemul M.K.S., folosit în tehnică și în producție. Atunci cînd timpul ne permite putem da rezultatul în ambele sisteme, pentru a-i deprinde pe elevi cu trecerea unei unități dintr-un sistem în celălalt.

Prof. ELENA TULIPANT

„Minunate sînt paginile abecedarului” — par a spune chipurile acestor elevi ai clasei I de la Școala de 8 ani nr. 4 din București

Folosind cunoștințele elevilor

Elevii școlilor elementare iau contact cu primele noțiuni privitoare la lumea animală încă în clasele I-III. În mod mai amănunțit și mai sistematic însă studiază ei aceste noțiuni în clasa a IV-a, la lecțiile de zoologie, cînd își însușesc cunoștințe de morfologie și anatomia a animalelor care îi pregătesc pentru studiul zoologiei în clasele mai mari.

Pentru ca noile noțiuni să fie însușite temeinic și pentru a stimula interesul elevilor față de studiul zoologiei, învățătorii cu experiență caută să facă apel la cunoștințele dobîndite de ei prin observarea directă a animalelor, dirijîndu-le atenția asupra elementelor esențiale ce trebuie observate și memorate. În acest fel procedează, de pildă, tovarăsa Elena Căminescu, învățătoarea clasei a IV-a de la Școala de 8 ani din Periș. Folosind metoda conversației și sprijinindu-se pe ceea ce știau copiii din observațiile proprii, tov. Căminescu i-a ajutat să-și însușească temeinic cunoștințele privind morfologia și anatomia iepurelui, pisicii, ciinelui. Folosind un limbaj științific, dar pe potriva vârstei lor, elevii clasei a IV-a de la Școala din Periș au știut să prezinte comparativ ciinele și pisica, începînd cu morfologia lor externă și trecînd apoi la anatomia, modul de viață și obiceiurile acestor două animale. Ei au dovedit cu acest prilej nu numai spirit de observație, dar și priceperea de a motiva, de a argumenta cele spuse. De exemplu, au explicat că pisica vede și noaptea foarte bine deoarece ochii ei au pupila mai mică ziua și mai mare noaptea. Cînd au vorbit despre membrele pisicii elevii au relevat un amănunt important — anume, că membrele din față au cîte cinci degete, în timp ce acelea din spate au uneori cîte patru degete.

Foarte pozitiv este faptul că învățătoarea îi deprinde pe elevi să tragă concluzii și să facă generalizări pe baza celor învățate. Bunăoară, după ce au descris comparativ pisica și ciinele,

bele, fiind animale care nasc pui vii, pe care-i hrănesc cu lapte, sînt mamifere și, întrucît se hrănesc cu carne, sînt mamifere carnivore.

Vorbînd despre ciine elevii nu au pierdut prilejul să amintească de cei trei ciini pe care oamenii de știință sovietici i-au trimis în Cosmos. Copiii au dovedit că știu care este importanța acestui fapt, ei arătînd că întoarcerea ciinilor pe Pămînt a confirmat posibilitatea efectuării de către om a zborurilor în Cosmos. Nu este surprinzător faptul că copiii secolului nostru au astfel de cunoștințe despre cele mai noi și importante descoperiri ale științei, dar este bine ca învățătorii să folosească la lecții aceste cunoștințe ale lor, determinîndu-i să găsească singuri unele explicații sau să dea ei, atunci cînd este cazul, explicația științifică. Tocmai așa a procedat, în lecția la care ne referim, tov. Căminescu.

Bazîndu-se pe noțiunile însușite anterior de elevi, pe observațiile lor, învățătoarea a trecut în mod firesc la lecția nouă, despre vacă. Întrucît elevii cunosc foarte bine acest animal ei au participat activ la descrierea lui. Învățătoarea le-a explicat apoi cum este alcătuit aparatul digestiv al vacii și cum funcționează el. Aici, fiind vorba de noțiuni noi pentru elevi, tov. Căminescu a insistat mai mult, a căutat să facă comparații și să apeleze la cunoștințele elevilor cu privire la structura aparatului digestiv al iepurelui, studiat anterior.

După ce s-a asigurat că și această parte a lecției, care era mai dificilă pentru elevi, a fost înțeleasă de ei, după ce i-a ajutat să tragă concluzia că vaca este un mamifer ierbivor rumegător, învățătoarea le-a pus întrebări privind felul de viață și foloasele aduse omului de acest animal. Din cele observate de ei acasă cît și din vizita făcută la G.A.C. „Ilie Pintilie” din comună, elevii și-au amintit numeroase fapte care au înviorat lecția. De pildă, au arătat că producția de lapte

cilor și au exemplificat această afirmație cu cele constatate la G.A.C., unde de curînd s-au construit grajduri noi, modern utilizate. S-au referit de asemenea la regimul alimentar al vacilor, relatînd ceea ce au aflat la G.A.C., despre porumbul siloz — cel mai bun nutreț pentru vacile de lapte — despre caracterul dăunător al trifoiului păscut în cantitate prea mare etc.

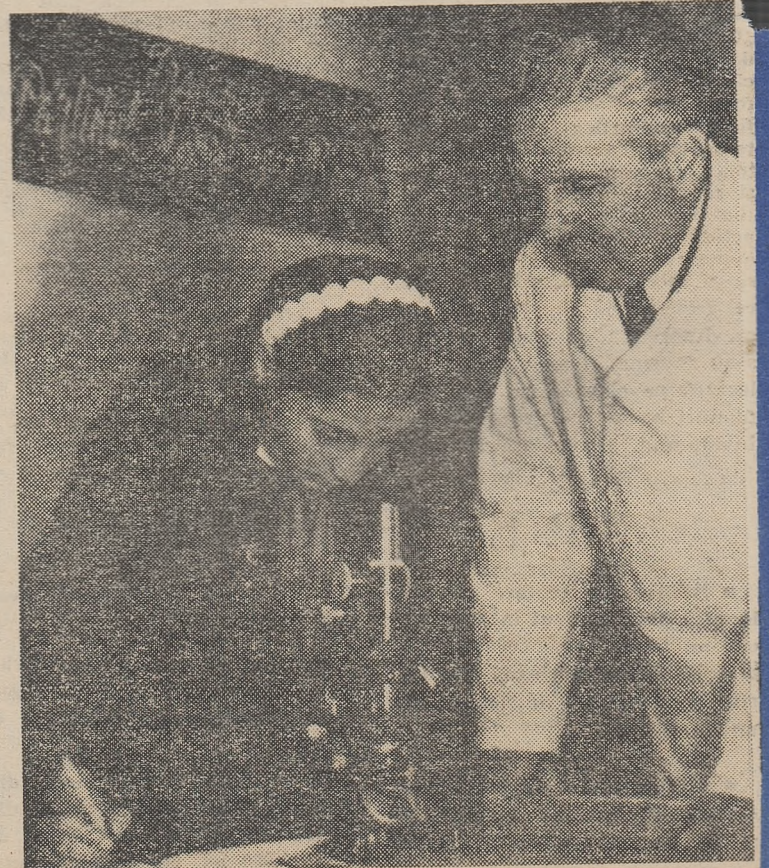
Antrenați cu pricepere de învățătoarea lor, elevii au dat dovadă de priceperea de a face legături atunci cînd, vorbind despre folosirea coarnelor de vită, și-au amintit de la lecțiile de istorie că oamenii primitivi confecționau unelte de muncă și de apărare, ca și obiecte casnice din coarne.

În tot timpul lecției tov. Căminescu nu a uitat să acorde atenția cuvenită formulării corecte a celor expuse, cerînd elevilor să se exprime în fraze corecte și încheiate, ceea ce uneori, preocupați de explicarea noțiunilor, ei pierdeau din vedere.

S-ar părea că, întrucît în această lecție li s-au prezentat elevilor animale bine cunoscute de ei, materialul intuitiv nu mai era necesar. Așa a socotit probabil și tov. Căminescu. Fără îndoială însă, lipsa materialului didactic a diminuat valoarea lecției. Ar fi fost foarte necesară, de pildă, folosirea unei planșe sau scheme referitoare la aparatul digestiv al vacii. Antrenînd și elementul vizual, planșa ar fi ușurat înțelegerea și memorarea cunoștințelor de către elevi. Aceasta era cu atît mai important cu cît este vorba de elevi de vîrstă mică și care vin pentru prima dată în contact cu unele noțiuni științifice.

Dacă va remedia în viitor această deficiență, învățătoarea clasei a IV-a de la Școala de 8 ani din Periș va reuși să dea elevilor ei cunoștințe tot mai temeinice de zoologie, pe care aceștia să le înțeleagă în adîncime și să le poată folosi în viață.

G. DEMETRESCU

Sub îndrumările atente ale profesorului elevii Școlii de 8 ani din comuna Dărăști, raionul Lenin, efectuează experiențe interesante la orele de fizică și chimie

Despre studiul gramaticii engleze

Consider că încercarea de a preda o limbă străină numai pe baza unor deprinderi nejustificate pe temeiul unei gândiri logice și gramaticale poate fi considerată ca o metodă empirică și inapoiată. De aceea, în munca mea de predare a limbii engleze acord atenție aplicării în practică a gramaticii, pe care mă străduiesc să o prezint într-un mod cât mai accesibil elevilor.

Pentru a asigura o exprimare limpede și corectă utilizez analiza propozițiilor, pe care caut să le aleg în așa fel încât să fie semnificative în conținut, frumoase, instructive și, în același timp, pe măsura cunoștințelor clasici.

Elevul care învață să citească în limba engleză întâlnește o multitudine de tipare de propoziții și fraze adesea foarte greu de deosebit. Prima măsură preventivă trebuie să fie aceea de a-l împiedica să vadă, într-o etapă prea timpurie, prea multe variații de construcții de tipare. E important de asemenea să-i obișnuim pe elevi cu ordinea cuvintelor, cu folosirea particulelor structurale și cu câteva inflexiuni. Ori de câte ori am prilejul, dau elevilor tabele care să fie exersate pentru a-i ajuta în construcția frazelor.

La traducerea din engleză în română tendința normală a elevilor este de a traduce cuvânt cu cuvânt. Desigur, ne revine sarcina de a înlătura această tendință. În exemplul „The men refused to leave but seeing the danger they started running”, bunăoară, pentru a obține o traducere exactă, corectă, cer elevilor să țină seama de faptul că prezența pronumelui subiect este inutilă în limba română și că forma: gerund care urmează după anumite verbe ca „to start”, „to begin” se traduce în limba română cu conjunctivul.

E bine ca profesorul să citească mai întâi el textul și, dacă acesta e mai greu, să-i redea conținutul în limba română. Ne oprim asupra construcțiilor mai dificile și cerem apoi elevilor să citească expresiv. Greșelile cele mai importante sunt corectate de elevi, după ce profesorul oprește lectura la sfârșitul propoziției. Consider necesară lectura expresivă înaintea traducerii textului — dacă acesta e mai greu — sau după traducere pentru a-i obișnuși pe elevi să învingă greutatea, să aibă tot timpul în munca lor conștiința clară a efortului depus, a programului realizat și satisfacția muncii personale. Acest fel de a pregăti textele nu e numai un efort în vederea însușirii limbii, ci și în vederea dobândirii unei bune

metode de muncă pentru viitor. Învățând din timp să minuiască dicționarul, să lucreze singuri, elevii se vor obișnuși să evite acele primejdioase nonsensuri ce s-ar putea strecura într-o traducere făcută mecanic de cineva nepregătit pentru această muncă.

Chiar dacă elevii dau o formă literară traducerii, pentru a ne asigura că aceasta n-a fost întâmplătoare, avem datoria să le cerem justificarea gramaticală, deoarece traducerea este faza înțelegerii textului. Dacă textul e mai greu, cer elevilor să redea ideile principale, apoi să înceapă traducerea paragraf cu paragraf, propoziție cu propoziție, după ce s-au scris pe tablă cuvintele și expresiile cele mai grele.

Textul va fi adaptat, fără îndoială, nivelului general al elevilor, fără a ocoli însă dificultățile gramaticale ce trebuie introduse treptat, pentru ca elevii să-și însușească formele caracteristice ale limbii engleze și corespondențele acestora în limba română.

La textele literare complexe este util să se facă din când în când deosebirea elementelor narrative de cele descriptive. De asemenea este bine ca textele cu dialog să fie uneori dramatizate, distribuite pe roluri. Putem recurge și la transformarea stilului direct în stil indirect, ceea ce dă prilej de aplicare a concordanței timpurilor (aplicația este mai interesantă dacă enunțiativa se pune la trecut). De asemenea, elevii pot reda acțiunea substituindu-se unuia dintre personaje, ceea ce atrage schimbări în aspectul gramatical al frazelor (timpuri, persoane, verbe, adjective posesive).

M-am referit mai sus la importanța muncii independente a elevilor, căreia îi acord multă atenție. În acest scop le dau indicații privind felul cum să lucreze cu dicționarul, cum să găsească formele de bază ale cuvintelor, expresiile idiomatice corespunzătoare celor din text. (de exemplu: it stands to reason = e la mintea omului).

Pentru traducere dau texte necunoscute de greutate medie, care sînt traduse în timpul orei și corectate la lecția următoare. Uneori cer elevilor să traducă după auz un fragment citit de unul din colegii lor și să explice formele gramaticale. Pentru a evita o traducere mecanică și cu erori acord multă grijă înțelegerii textului. De obicei dau exerciții cu probleme lexicale și gramaticale al căror grad crește treptat.

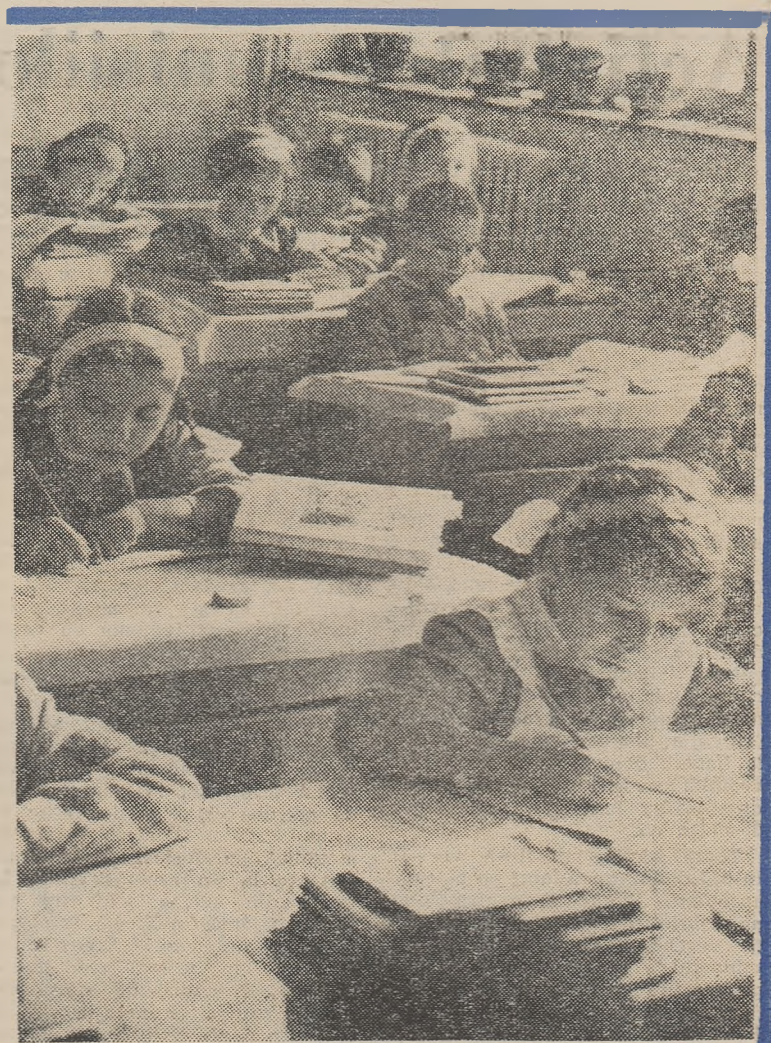
În cazul traducerii din limba română în engleză scopul este ca, ideea fiind dată, să se sta-

bilească cuvîntul sau cuvintele prin care acea idee poate fi mai bine exprimată. Și aici cunoștințele de gramatică au un rol important. Multă atenție acord evitării erorilor provenite din poziția greșită a cuvintelor în frază, în special în corelativele: either-or, neither-nor, not only, but also (de pildă: he only made one run = el doar a pus pe fugă pe unul — și he made only one run = el a pus pe fugă doar pe unul — ceea ce e cu totul altceva). O altă greșală poate proveni din confuzia diferitelor verbe ca „lie” pentru „lay” și „sit” pentru „set”, sau din folosirea incorectă a prepozițiilor și conjuncțiilor. Uneori, falsă poziție a corelativelor și circumstanțialelor poate duce la incoerență (She had a book in her hand which was bought in London = Ea avea o carte în mână care a fost cumpărată la Londra...). Pentru a preveni astfel de greșeli stăruim asupra deprinderii elevilor de a folosi just pozițiile subordonate, dîndu-le să traducă propoziții simple din română în engleză, ceea ce îi obișnuiește dintr-o etapă timpurie să compare formele de exprimare din limba maternă cu cele din engleză. Astfel se corectează tendința lor de a situa predicatul înaintea subiectului, lucru nepermis în engleză, de a situa circumstanțialul de timp sau loc după subiect, așa ca în limba română, învață să folosească subiectul după prepoziție, se lămuresc mai bine asupra locului atributului, asupra concordanței timpurilor etc.

Obișnuiesc să recomand elevilor să aibă un caiet special în care să noteze cuvintele găsite în lecturile lor, tipare de fraze etc., pe care să le memoreze și să le folosească atunci cînd este cazul.

În articolul de față am vorbit doar despre câteva metode practice de predare a gramaticii engleze și de aplicare a acestora în exerciții menite să-i înarmeze pe elevi cu o exprimare corectă. Desigur, tema aceasta nu poate fi epuizată în întregime aci. Pentru utilizarea cu bune rezultate a tuturor metodelor care îi ajută pe elevi să-și însușească limba engleză e nevoie de o muncă susținută din partea profesorului. Lecția fiind o operă de creație, pentru realizarea ei profesorul este chemat să facă apel la toate resursele lui: temeinică pregătire anterioară, alegere chibzuită a exercițiilor, stăruință și atenție permanentă în predare.

Prof. SARAH MEDREGAN
Școala medie I. L. Caragiale — București

La o oră de compunere

Să prevenim exprimarea schematică a elevilor

Este un adevăr recunoscut de toată lumea că formarea deprinderilor de exprimare corectă nu se poate realiza numai cu ajutorul lecțiilor de limbă și literatură, nu poate fi lăsată numai în seama celor care predau acest obiect. Totuși, acest lucru scapă uneori din vedere profesorilor, ca și directorilor de școli.

Pentru a ajuta pe profesorii de orice specialitate să contribuie prin mijloacele de care dispun la formarea deprinderilor de exprimare corectă a elevilor, mi-am propus ca, în munca de îndrumare și control a procesului instructiv-educativ, să urmăresc în ce măsură predarea tuturor disciplinelor, și cu deosebire a celor din grupa obiectelor realist-practice, ajută la dezvoltarea posibilităților de scriere și vorbire corectă, care să reflecte esența cunoștințelor acumulate.

Cu ocazia asistențelor la lecții și la activitățile practice am constatat că în general profesorii folosesc un mod de exprimare îngrijit, un limbaj științific, respectînd normele gramaticale ale limbii și corectînd cu răbdare expresiile greșite sau regionalismele, propozițiile trunchiate sau confuze, repetițiile supărătoare, dezacordurile etc. De asemenea, cercetînd lucrările de control ale elevilor mi-am dat seama că mulți profesori vădese o preocupare atentă pentru corectarea greșelilor de ortografie, a construcțiilor sintactice necorespunzătoare, a erorilor de vocabular.

Am putut constata însă cu aceeași ocazie, mai ales în lucrările scrise, o exprimare săracă, uneori rezumată la reproducerea schemelor pe care le fac profesorii la tablă. Tratînd de pildă la botanică, într-o lucrare scrisă, tema „Porumbul și importanța lui economică”, elevii clasei a V-a și-au formulat în acest fel cunoștințele: „Rădăcina: fasciculantă. Tulpina: înaltă pînă la 3 m, cu noduri și internoduri și avînd măduva dulce și moale. Frunza: limb și teacă, nervuri paralele. Florile: florile porumbului sînt de 2 feluri... Fructul: cariopsă, format din endosperm și embrion...”

În lucrările de geografie cu tema „R.P. Ungară” de la aceeași clasă am întîlnit uneori astfel de redactări: „Așezarea: în centrul Europei. Suprafața: 93.000 km. p. Populația: 10.000.000 lo-

pie. Munți: Munții Bakony. Lacuri: Lacul Balaton, Apele: Dunărea, Tisa, Someșul, Mureșul, Crișurile...”

Un mod asemănător de exprimare am observat și în lucrările de chimie la clasa a VII-a.

Am căutat și cauzele acestei situații. Le-am găsit, evident, în munca profesorilor. Nu întotdeauna aceștia au sesizat pericolul pe care îl prezintă faptul că nu cer elevilor să-și expună cunoștințele într-o formă completă, clară, cursivă, într-un stil expresiv. În special profesorii de geografie, șt. naturale, chimie, fizică sînt înclinați să se mulțumească cu faptul că elevii știu să trateze corect subiectul cerut, chiar dacă această tratare înseamnă o reproducere a schemelor de la tablă. Unii cred chiar că prin aceasta îi ajută pe elevi să se exprime concis. După părerea mea însă tocmai o asemenea concepție cultivă, dimpotrivă, schematismul, sărăcia de idei și de vocabular și este categoric în detrimentul dezvoltării posibilităților de exprimare ale elevilor.

Cele relatate mai sus nu pot duce la negarea utilității schemelor în predarea obiectelor realist-practice. Nicidecum, Utilitatea schemelor, atît în lecțiile de comunicare a cunoștințelor cit și în cele de recapitulare, este de necontestat. Se desprinde de aci, însă, și concluzia că profesorul trebuie să îndrumeze permanent pe elevi în folosirea manualului, în care, precum se știe, există adevărate modele de exprimare corectă, cursivă, să-i îndemne pe școlari să nu învețe numai după notițe, chiar dacă acestea conțin scheme bogate, cuprinzătoare, iar cu prilejul răspunsurilor orale să pretindă elevilor o expunere corectă, motivată, nu o simplă însușuire a faptelor și fenomenelor. Efect pozitiv în această problemă are și expunerea profesorilor dacă este vie, colorată, presărată cu imagini sugestive.

Problema dezvoltării exprimării scrise și orale a elevilor se poate rezolva numai prin conlucrarea armonioasă și organizată a tuturor profesorilor școlii. Animatorul și organizatorul acestui front comun al cadrelor didactice din fiecare școală trebuie să fie directorul.

Prof. ROMULUS SICLOVAN
directorul Școlii de f. est. din

În adîncul conștiințelor

(Urmare din pag. 1)

o stimă pentru sentimentele înalte despre care știe să vorbească atît de frumos și, în adîncurile ascunse ale conștiinței, se formează o mentalitate care amenință toată viitoarea lui dezvoltare.

Sau altul. De asemenea „bun”. De asemenea corect și sirguincios. Deschideți catalogul și la toate rubricile, la toate disciplinile, aceeași situație splendidă. Faimoasele note de zece fac din acest elev mîndria clasei și orice profesor îl apreciază în cancelarie și în fața clasei cu căldură. Din păcate, printre colegii lui acest elev nu se bucură de aceeași apreciere și simpatie. De ce? Pentru că e un îngîmfat. Pentru că îi privește pe toți cu aroganță, pentru că el e singurul „deștept” — doar toată lumea o confirmă — iar ceilalți... să nu mai vorbim. Ah, cu ce superioară ironie știe să-și lămurească un coleg care n-a înțeles nu știu ce problemă, cu cită aroganță poate să-și privească pe un altul după ce a răspuns în locul lui la una din întrebările profesoru-

lui. Va crește mare și va fi poate un bun specialist în domeniul pe care și-l va alege. Din acest punct de vedere școala nu poate să-și facă nici un reproș. Dar ca om el va fi un mutilat, unul din acei indivizi care nu-și au locul în societatea viitorului.

Există desigur și reversul acestei situații. Să zicem că printre elevii clasei se numără unul care, prin temperamentul lui năvalnic, prin felul lui nestăpînit de a fi, ne dă multă bătaie de cap. Mai deunăzi l-am surprins aruncînd cu ghiozdanul în capul unui coleg, iar într-o recreație am văzut bine cum a încercat să forțeze ușa de la laborator de fizică. Toată lumea se plînge de el pentru că astfel de șotii se țin lanț și toți s-au învățat să-l socotească un „zbințuit” împotriva căruia se cer luate măsuri categorice. Dar dacă privim mai atent, s-ar putea să avem surpriza de a constata că elevul respectiv are un fond sufletesc foarte bun, că și-a bruscat colegul pentru că n-a

resc, că a vrut să intre în chip fraudulos în laborator pentru a face o experiență și că în toată zbințuiala lui există o latură pozitivă de cînstă, de corectitudine, de dreptate și de bună intenție care se cere considerată și valorificată. Iar noi, adeseori din păcate, privim la suprafață și categorisim drept „rău” tocmai un astfel de copil căruia lipsa noastră de înțelegere poate să-i dăuneze foarte mult.

Exemplele ar putea fi innumărate. Sînt zeci și zeci de forme în care se poate manifesta personalitatea în formarea copiilor. Pentru a le înțelege în adevăratul lor sens se cere nu o dată să le căutăm înapoia aparențelor, să păstrîndem în adîncul conștiințelor copiilor, să nu ne mulțumim a constata că unii ne fac „dificultăți” iar alții nu. Profilul lor moral trebuie privit prin prisma exigențelor viitorului, iar viitorul nu se va mulțumi numai cu aparențele. Sarcinile pe care ni le impune, sînt mari și minunate, după cum el însuși

Activitatea comisiilor metodice

Una din problemele de care depinde în mare măsură buna instruire teoretică și practică a elevilor din școlile profesionale și tehnice o constituie felul cum se desfășoară munca metodică a cadrelor didactice din aceste școli. Preocupările cu caracter metodic ale profesorilor și maștrilor-instrucători sînt multiple și variate. Printre acestea se numără activitatea în cadrul comisiilor metodice, al cercurilor pedagogice, al cabinetelor metodice, organizarea de conferințe și referate etc. În articolul nostru ne-am propus să ne oprim în exclusivitate asupra muncii comisiilor metodice — verigă de cea mai mare însemnătate a activității metodice și în care sînt antrenate toate cadrele didactice.

La Școala profesională de ucenici a întreprinderii „Flamura roșie” a avut loc, încă înainte de deschiderea cursurilor, o ședință de reorganizare a comisiilor metodice, în funcție de noile sarcini ale școlii. S-au constituit trei comisii — comisia de cultură generală, comisia de cultură tehnică și comisia diriginților. Fiecare comisie are un plan de muncă în care sînt cuprinse sarcini concrete, cu termene precise de îndeplinire. Planurile comisiilor de cultură generală și comisiilor de cultură tehnică prevăd de pildă, analiza programelor școlare, analiza critică a planurilor calendaristice la fiecare obiect, reorganizarea și completarea materialului didactic, organizarea lunară a unor lecții deschise etc.

Toate lecțiile deschise vor fi însoțite de un referat pe o temă apropiată. Bunăoară, pentru luna noiembrie este planificată o lecție deschisă de matematică, cu subiectul „Triunghiul echilateral înscris în cerc”. La aceeași dată este prevăzută și referatul „Interdependența dintre cunoștințele de matematică, fizică și tehnologie în lumina programelor școlare”. Astfel, discuția asupra lecției va avea o bază științifică și se va putea realiza schimbul de experiență între profesorii de aceeași specialitate și de specialități înrudite. Planul comisiilor diriginților cuprinde sarcini privitoare la organizarea orelor de dirigiență, a acțiunilor extrașcolare, pregătirea elevilor pentru manifestări culturale, sportive, organizarea schimbului de experiență cu alte școli ș.a.m.d.

Deosebit de pozitivă este preocuparea conducerii școlii pentru ridicarea nivelului pregătirii pedagogice a maștrilor-instrucători. În acest scop se va organiza pentru ei un ciclu de lecții în care vor fi prezentate diferite probleme de pedagogie și metodică, cu aplicații practice. De îndrumarea acestei activități răspunde un profesor care are ca specialitate de bază pedagogia.

Aspecte pozitive în legătură cu organizarea și funcționarea comisiilor metodice se întîlnesc și la școala profesională de ucenici a uzinelor „Timpuri Noi”, la grupul

școlar al Ministerului Învățămîntului, la școala tehnică și la școala tehnică de maștri a Ministerului Industriei Ușoare, la grupul școlar comercial etc. Bunăoară, la grupul școlar comercial, pentru a se putea urmări desfășurarea și conținutul interesanțelor la lecții s-a introdus o fișă în care se indică profesorul la care s-a asistat, cine a fost asistentul, ca și principalele lor constatări, pozitive sau cu caracter critic.

Într-o serie de școli se pot constata însă și unele serioase deficiențe în organizarea și desfășurarea muncii comisiilor metodice. De exemplu, la grupul școlar „Unirea”, la grupul școlar de petrol-chimie și, în parte, la grupul școlar comercial munca metodică se desfășoară în unele privințe la un nivel scăzut. La unele din aceste școli nu s-a întocmit încă nici măcar planul muncii metodice. Aceasta se datorește în primul rînd faptului că directorii de studii din școlile respective neglijează sarcina organizării îndrumării și controlului activității pe care o desfășoară comisiile metodice, trecînd-o unui profesor. Se știe însă că munca metodică este o sarcină de care trebuie să răspundă nemijlocit directorul de studii.

Se întîlnesc o serie de lipsuri și în activitatea comisiilor de dirigiență. La unele școli, cum sînt școala profesională de ucenici „Timpuri Noi” sau grupul școlar de petrol-chimie, comisiile diriginților nu au organizat nici o acțiune concretă. Nu e de mirare că lucrurile stau așa dacă ținem seama că în școlile respective nu s-a dat nici o atenție organizării comisiilor metodice, lăsîndu-se ca acestea să fie conduse de cadre lipsite de experiență. Pentru întărirea educației comune a elevilor este necesar ca munca comisiilor metodice ale diriginților să fie de îndată îmbunătățită, să fie condusă de profesori cu experiență, sub directă îndrumare a directorului. Comisiile diriginților au datoria să organizeze ore de dirigiență deschise, interesanțate, referate, discuții pe teme le-

gate de specificul școlii, de problemele concrete ale claselor.

Am constatat în același timp și faptul că nu toate comisiile din cadrul aceleiași școli își desfășoară activitatea metodică la același nivel. Așa, de exemplu, la școala profesională de ucenici „Timpuri Noi”, comisia de cultură generală, condusă de prof. Elena Lăscoiu, are o activitate bogată, întemeiată pe un plan de muncă bine întocmit, în timp ce munca celorlalte comisii este necorespunzătoare. Vina principală în această privință o are direcția școlii, felul cum a organizat această muncă metodică (și aici coordonarea comisiilor metodice este dată în răspunderea unui profesor).

Un aspect negativ al activității comisiilor metodice din unele școli îl constituie și lipsa unei evidențe a acestora, ceea ce împiedică efectuarea controlului asupra conținutului ei. Ar fi necesar ca fiecare comisie să încheie procese-verbale care să consemneze activitatea desfășurată iar aceste documente să se păstreze la cabinetele pedagogice sau la colțul metodic al școlii.

De la începutul anului școlar s-au scurs doar cîteva săptămîni și nu este prea tîrziu să se pună la punct amănunțele organizatorice care, deși la prima vedere par neînsemnate, pot influența mult, după cum am văzut, asupra conținutului muncii. În această privință un cuvînt greu pot și trebuie să-l spună lucrătorii cabinetului metodic din București pentru învățămîntul profesional și tehnic, în răspunderea cărora cade în primul rînd îndrumarea activității metodice desfășurate în școli.

Experiența școlilor fruntașe dovedește cu prisosință că acolo unde activitatea metodică este bine organizată, desfășurîndu-se după un plan, pe baza aplicării creatoare a principiilor pedagogiei marxiste la specificul învățămîntului profesional și tehnic, rezultatele dobîndite în desfășurarea procesului instructiv-educativ sînt tot mai valoroase. Este necesar ca munca metodică din toate școlile să se ridice la nivelul școlilor fruntașe.

Prof. GH. DIVRICEAN

Noul local al Școlii tehnice sanitare din Tg. Mureș

Minerii de mîine

Directorul Grupului școlar profesional minier din Lupeni, fostul miner Cristea Aron, socotește școala pe care o conduce drept un adevărat abataj în care se formează viitorii muncitori și tehnicieni ai minelor — mecanici de locomotive subterane, de crăjere, haveze sau combine miniere, lăcătuși de întreținere a pușurilor sau sistemelor de aeraj. Între cei care azi abia se deprind cu tainele mineritului întîlniți mulți fii de mineri, ca și fii de țărani din Gorj, de pe culmile Parîngului sau Retezatului, din Țara Hașegului sau de pe Valea Mureșului, care abia ca ucenici au putut vedea primul atelier din viața lor, primele strunguri, primele agregate complicate, automate sau semiautomate, asemenea celor care deservesc azi moderna stație de preparaj de cărbuni din Lupeni.

De sus, de la complexul școlar care își înalță construcția zveltă pe platoul Graiilor, mîrgînit de grădini de pomi și pășuni subalpine sub care se întinde un deșeu de blocuri nou construite, se vede ca în palmă întreaga așezare minieră, cu peisajul ei unic — turnurile de extracție, haldele, funicularule, gurile de mină, de care sînt legate pagini din istoria glorioasă a luptelor eroice ale minerilor din Lupeni pentru viață mai bună. Școala are o legătură strînsă cu preocupările minerilor din întreaga exploatare. Înalta principialitate, ținuta mo-

rală și profesională a minerilor — glorios detașament al clasei noastre muncitoare — au o puternică influență asupra comportării ucenicilor și elevilor școlii.

Am participat de curînd la una din ședințele „fulger” organizate de conducerea școlii, ședințe în care se discută probleme de învățămînt și disciplină. În asemenea ședințe s-au auzit pentru prima dată evidențiași pentru succesele lor la învățătură și practică mulți dintre ucenicii fruntași ai școlii, cum sînt viitorul mecanic de mină Ion Bărbulescu, viitorii electricieni subterani Aurel Săvulescu, Aurel Bucur, Maria Sandu, Wilhelm Bertha etc. Și tot aceste ședințe au relevat îmbunătățirea continuă a muncii multor absolvenți ai școlii ca Eugen Popa, muncitor fruntaș la mina Lupeni, Alexandru Bartha, muncitor fruntaș la mina Dilja și alții.

La ședința la care am fost de față participau, pe lângă elevii și profesorii școlii, ingineri, maștri și muncitori fruntași din producție. Se discuta despre contribuția ucenicilor la lupta dusă de colectivul minei pentru reducerea timpului de reparații a mașinilor, agregatelor și instalațiilor — factor de seamă în creșterea productivității muncii în abataje. Nu puține au fost cuvintele de laudă rostite cu acei prilej la adresa ucenicilor, pentru priceperea lor în muncă și pentru simțul lor de răspundere. Fiește s-au adus și critici la adresa unora dintre ei, care nu lucrează încă așa cum ar trebui. Dar însuși felul cum a fost formulată critica arată că membrii colectivului minei îi privesc pe tineri cu seriozitate, ca pe niște tovarăși egali în drepturi și în datorii. Acest fapt a fost confirmat și de atenția cu care inginerii, tehnicienii și muncitorii participanți la ședință și-au notat multe dintre propunerile cu caracter tehnic și organizatoric făcute de ucenici, propuneri care vădeau din plin buna pregătire teoretică și practică a viitorilor muncitori, atașamentul lor față de cauza colectivului în mijlocul căruia lucrează.

Grija pentru pregătirea profesională a viitorilor mineri se îmbină la Grupul școlar din Lupeni cu preocuparea pentru educarea lor multilaterală. Numeroase manifestări vii, atractive, contribuie la educarea patriotică a elevilor. Amintim printre acestea întîlnirile cu muncitorii fruntași, vizitele la locurile istorice din oraș, legate de greva minerilor din 1929, simpoziioanele pe temele: „Cum au muncit și cum au luptat minierii în trecut”, „Ce înseamnă să fii un bun ucenic”, „Ce înseamnă să-ți iubești meseria a-leasă” etc.

Astfel la școala din Lupeni se formează și se călește conștiința ucenicilor de azi, minierii de mîine.

IRIMIE STRĂUT

La nivelul petrochimiei moderne

Grupul școlar de petrol-chimie din Onești pregătește cadre calificate și specializate pentru marile complexe petrochimice de pe Valea Trotușului, precum și pentru alte importante uzine cu același profil. El dispune de toate condițiile pentru a-și desfășura oit mai bine activitatea — construcții moderne cu săli de clasă pline de lumină, cu laboratoare bine amenajate. Căutînd să folosească din plin aceste condiții, colectivul didactic al școlii se străduiește să aplice în munca sa metode cât mai bune, cât mai înaintate. El acordă deosebită atenție lucrărilor practice de laborator și practicii elevilor în producție.

Se știe că pentru buna însușire a meseriei de laborant are o mare însemnătate practica de laborator. Programa școlară pentru clasa de laboranți prevede în trimestrul I cunoașterea laboratorului cu toate ustensilele sale, precum și executarea practică a unor operații generale ca mojarare, dizolvare, uscare, caloinare, distilare etc. Pentru a asigura posibilitatea executării frontale, concomitente a acestor operațiuni de către întreaga clasă și pentru a-i obișnui pe elevi cu condițiile producției am organizat aceste lucrări chiar în

mic din Borzești. Întreaga clasă, care cuprinde 35 de elevi, a fost repartizată, în grupe egale, la trei din laboratoarele uzinei — și anume în laboratorul secției electroliză, în laboratorul C.T.C. subsecția „probaie” și în laboratorul C.T.C. subsecția „analize anorganice”.

Fiecare ședință a durat 6 ore — timpul normal prevăzută pentru o zi de practică în laborator. La prima ședință elevii s-au familiarizat cu laboratorul și aparatura sa, primind explicații din partea specialiștilor și asistînd la lucrările curente. La cea de a doua ședință, sub îndrumarea personalului tehnic din laborator, ei au executat, fiecare în parte, operațiile prevăzute în programă, alcătuiind apoi un referat asupra felului cum și-a desfășurat munca. Rezultatele au fost deosebit de bune. Elevii au executat cu multă însuflețire și corectitudine lucrările, căpătînd în același timp interes pentru viitorul loc de muncă.

Pentru lucrările de analiză calitativă nu ne-am limitat la indicațiile date de „Manualul de laborator” editat pentru uzul școlilor profesionale, ci am adoptat și alte metode analitice, deoarece am apreciat că laboranții

le folosite în laboratoarele uzinelor.

Sîntem în același timp preocupați de stabilirea unei metodici cât mai adecvate pentru practica în producție a elevilor. În această privință primim un ajutor important din partea conducerii uzinelor, care ne sprijină în găsirea unor soluții eficiente. Atît la Combinatul chimic din Borzești cît și la Combinatul de cauciuc sintetic din Onești cîte un inginer a primit sarcina de a se ocupa exclusiv de desfășurarea practicii în producție a elevilor. Aceștia se îngrijesc de conținutul și metoda practicii, de repartizarea elevilor prin rotație la locurile de muncă, de controlul caietelor de practică etc. Și șefii de secție se preocupă de organizarea activității practice a elevilor căutînd ca aceștia să primească sarcini concrete și să fie îndrumați de către maștri în îndeplinirea lor. La Combinatul de cauciuc sintetic din Onești, de pildă, elevii au ajutat pe constructorii la finisarea de montaje, au întocmit, sub îndrumarea șefului de instalație, schițele fluxului tehnologic, au participat direct, alături de muncitorii și tehnicienii, la pregătirile pentru supunerea la probe tehnologice a secțiilor. La secția electroliză a Combinatului chi-

ca operatori iar cunoștințele lor asupra procesului tehnologic și a instalației au fost verificate prin colocvii săptămînale.

În serviciul A.T.M. de la acest Combinat elevii au ajutat la lucrările de măsurătoare din laborator, precum și la reparația deranjamentelor intervenite în sistemele de automatizare. Pentru cunoașterea cît mai aprofundată a aparatelor ca elemente de bază ale instalațiilor, cît și pentru folosirea cît mai completă a timpului de practică s-a dovedit utilă și metoda folosită de către profesorul care predă disciplina „aparate și instalații”. De la începutul anului acesta a dat spre executare elevilor de la școala tehnică macheta unor aparate care vor fi studiate în decursul anului. Pe lângă efectul ei instructiv, această activitate a elevilor oferă școlii posibilitatea de a-și îmbogăți materialul didactic.

Sprîjinul activ al conducerii întreprinderilor pentru care pregătăm cadre de muncitori și tehnicieni își vădește puternic utilitatea în creșterea nivelului de cunoștințe al elevilor, în tot mai buna lor pregătire.

Ing. AUREL STĂNESCU
director adjunct al Grupului școlar de petrol-chimie Onești

Noua școală medie în care învață anul acesta copiii minerilor din Cavnic, regiunea Maramureș

Un nou institut pedagogic

Un nou centru universitar a apărut pe harta țării noastre: Piteștiul, unde și-a deschis de curând porțile un institut pedagogic de 3 ani. O nouă fereastră spre lumină, o nouă mărturie a necentenitei dezvoltări a învățământului, a culturii din patria noastră.

Am stat de vorbă, zilele trecute, cu câțiva din proaspeții studenți ai institutului, în ochii cărora strălucea bucuria de a fi ajuns pe cea mai înaltă treaptă a școlii, bucuria că vor deveni, la rîndul lor, profesori. Se stră-

duiau, care mai de care, să mă convingă că specialitatea lor este „cea mai frumoasă”, „cea mai necesară”.

— Se poate concepe, fără temeinice cunoștințe de matematică, desăvîrșirea construcției socialismului, construirea comunismului în țara noastră? — mă întreba, rotindu-și privirea și către ceilalți ascultători, tînărul Iancu I. Stan.

— Dar graiul, limba poporului, în care se tîlmăcesc lupta, victoriile și năzuințele acestuia, nu merită o egală prețuire? — rosti ca o sentință Elena Păcureț.

— Găsesc că nimic nu este mai pasionant decît studiul științei despre tainele vieții. Oare fără stăpînire a legilor ei ar putea fi făurit belșugul traiului nostru? — adăugă studenta Georgeta Duinu.

— Avem cele mai bune condiții de studiu — ne-a spus, în încheierea scurtului nostru inter-

viu colectiv, tov. Marin Mocanu, directorul adjunct al institutului. Săli de cursuri, laboratoare bine utilitate, bibliotecă — toate stau la dispoziția cadrelor didactice și a studenților pentru a obține cele mai bune rezultate. Trebuie numai să muncim, să muncim cu perseverență și pasiune. Aceasta va constitui prinosul nostru de căldă recunoștință față de partid, care ne-a creat aceste condiții optime.

Orașul Pitești, odinioară cunoscut pentru viața lui monotona și cenușie, devine astăzi nu numai un puternic centru economic, dar și un însemnat centru cultural. Profesorilor acestui institut, studenților lui — și ei viitori profesori — le revine în această direcție un rol de seamă. Nu ne îndoiim că, așa cum au arătat-o acum, la începutul drumului, ei vor ști să-și împlinească cu cinste acest rol.

FLORIN ANGHEL

Noi filme de scurt metraj

Studioul cinematografic „Alexandru Sahia” a realizat de curînd cîteva noi filme de scurt metraj care pot fi folosite cu succes în munca educativă sau în predare.

Filmul intitulat „Noi la Festival — Helsinki 1962”, de pildă, regizat de Mihăiță Lupu și al cărui comentariu este semnat de Victor Vintu, este un reportaj filmat la Festivalul Mondial al Tineretului ce a avut loc la Helsinki. Sînt redată aspecte de la deschiderea festivalului, întîlniri între delegați, manifestări artistice și sportive.

„Festivalul de folclor” se intitulă filmul regizat de Marcu Brătescu și cu comentariul semnat de Eugen Mandric. Înfașînd Festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice, acest film prezintă fragmente din dansurile și cîntecetele popoarelor participante, precum și dezbaterile științifice organizate de către Institutul de folclor.

Filmul „Lacuri glaciare”, la care scenariul și regia aparțin lui Ion Bostan, prezintă urmele

unor ghețari de mult dispăruți. Filmul înfașîșează lacurile glaciare Tăul Negru, Ana, Gemele, Tăul Știrbului, Lacul Viorica, Bucura și altele. Pentru a culege imagini nevăzute de nimeni, regizorul Ion Bostan a pătruns în adîncul unor lacuri și a arătat că acolo trăiesc tot felul de vietăți ciudate, care s-au adaptat noilor condiții.

Și alte filme, care se află în prezent în lucru, vor putea fi folosite cu bune rezultate în munca instructiv-educativă. De pildă, cîteva filme didactice despre agricultură. Regizorul Dădîrlat Dumitru lucrează la filmele „Peste 5000 kg. porumb la ha.” și „Creșterea păsărilor”, iar regizorul Done Dumitru realizează filmele „Organizarea teritoriului” și „Noi terenuri redat agricole”. Alte echipe lucrează la filme de educație sanitară. Regizorul Ternei Zoltan realizează filmul „Băile de soare și aer”, iar regizorul Moscu Iancu trage acum ultimele cadre din filmul în trei variante „Recreația elevului”.

A apărut GAZETA MATEMATICA ȘI FIZICĂ

Seria A a numărului 8, din august 1962 al „Gazetei matematice și fizice” cuprinde, în sumar, următoarele articole:

E. Avanesov: Reprezentarea numerelor prime într-un mod special de forme binare pătratică și cubice.

V. Tamaș: Asupra formulelor lui Newton.

I. M. Popescu: Amplificatoare și generatoare cuantomecanice.

nizarea învățămîntului matematic în școala de cultură generală.

N. Teodorescu: Premiile Lenin pe 1962 în domeniul matematicii și în domeniile de aplicare a matematicii.

R. A. Simionov: Primul curs bulgar de metoda predării matematicii alcătuit pe baza metodologiei marxist-leniniste.

Victor Daimaca: Fenomene ce-

O acțiune neorganizată

Mi-am dat seama adeseori că un cerc pedagogic bine organizat, cu o tematică corespunzătoare, contribuie nemijlocit la îmbogățirea experienței metodice a cadrelor didactice, la realizarea unui valoros schimb de experiență. La cercurile pedagogice profesorii de aceeași specialitate expun experiența lor, discută și rezolvă o serie de probleme ale predării și ale muncii educative. Așa se întîmplă cînd cercul este bine organizat.

De curînd însă am întîlnit la cercul pedagogic al profesorilor de educație fizică din orașul Ploiești o situație cu totul opusă.

Membrii cercului au fost convocați pentru ora 9. O parte s-a prezentat la timp. Pentru o altă parte, însă, convocarea nu a avut aceeași eficacitate. După o întîrziere de aproape două ore, ședința s-a deschis cu o foarte sumară apreciere asupra activității desfășurate în anul trecut. În continuare au fost numiți responsabili pe ramuri de sport pentru organizarea campionatelor republicane școlare.

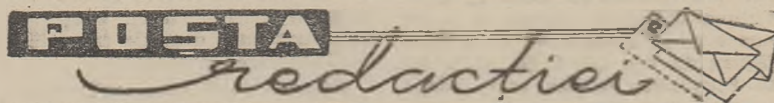
S-a cerut apoi participanților

să facă propuneri pentru planul de activitate al cercului în acest an școlar. Profesorii au început să discute. Nu însă despre tematica ședințelor, ci la întîmplare, despre diferite probleme pe care le-au întîmpinat în munca lor: calitatea unor materiale didactice, necesitatea organizării unor ședințe de pregătire profesională, colaborarea cu clubul sportiv „Petrolul”, măsura în care se respectă unele cerințe ale programelor școlare etc.

Ședința s-a terminat după mai multe ore de discuții cu caracter general, fără a reuși să stabilească problemele ce urmează să fie discutate în acest an școlar la cercul pedagogic.

Felul în care s-a desfășurat ea constituie un prost exemplu. Faptul este cu atît mai grav, cu cît aspecte negative în activitatea acestui cerc pedagogic au mai fost constatate și în alte ocazii, iar secția de învățămînt, care a cunoscut această situație, nu a considerat de datoria ei să ia măsurile necesare.

ALEX. MOGOȘ

Aurel M. Dobrin, comuna Făgețel, raionul Vedea.

Intrucît institutele pedagogice de învățatori au pregătit cadre pentru clasele I—IV, absolvenții acestor institute nu pot dobîndi calificarea de profesor prin trecerea unor examene de diferență. Calificarea pentru funcția de profesor se obține numai prin frecventarea unui institut de învățămînt superior.

În ceea ce privește drepturile dvs. la concediu de odihnă pentru anul școlar trecut, deoarece ați fost numiți în luna octombrie 1961 urma să vi se acorde cîte 4 zile pentru fiecare lună de muncă.

Ștefan Albu, comuna Slătioara, raionul Horezu.

Profesorii care nu au studii superioare terminate sînt salariați ca învățatori de categoria I. În ceea ce privește vechimea, încadrarea dvs. se va face la grupa 0—3 ani, deoarece la data angajării nu aveți cel puțin 5 ani servii în învățămînt.

Timpul servit în funcții administrative nu se recunoaște la stagiul de vechime în învățămînt.

Julia Șincai, Carei.

Plata orelor cumulate de cadrele didactice de la clasele V—VII se face de la 15 septembrie a.c.

Ion Trancă, Corabia.

Absolvenții școlilor tehnice de maiștri care au absolvit și o școală medie de cultură generală și predau ca profesori suplinitori disciplinele de specialitate în școlii profesionale și de meserii sînt încadrați ca învățatori de categoria I, la grupa de vechime corespunzătoare. Timpul de studiu în școala tehnică de maiștri nu este luat în considerare la stagiul de vechime în învățămînt.

Vasilica Dragomir, Tr. Severin.

Cadrelor didactice pensionate și reincadrate în învățămînt (fără alte remunerări în afară de pensie) sînt salarizate la normă, în funcție de studii și de stagiul de activitate în învățămînt. În astfel de cazuri personalul didactic nu este plătit cu ora.

În ceea ce privește concediul de odihnă, menționăm că personalul didactic care a fost numit la catedră în cursul anului școlar pe posturi vacante beneficiază de cîte 4 zile de concediu pentru fiecare lună de muncă. Dacă există o diferență de cîteva zile pînă la 1 septembrie, salariul poate fi acordat în funcție de numărul orelor prestate în cursul anului la funcția de bază numai atunci cînd cel în cauză a lucrat în ca-

mul de muncă nu a fost desfășurat la sfîrșit de an școlar.

Ion Chiș, regiunea Maramureș. Cadrele didactice care au la bază o școală de nivel mediu și lucrează în funcția de profesori (directori de școală) sînt salariați la fel ca învățatorii de categorie I. Pentru a fi definitivat în învățămînt este necesar să obțină calificarea de profesor și să treacă examenul de definitivat pentru această funcție.

Un grup de profesori din raionul Istria. Cursurile de perfecționare pentru cadrele didactice care predau obiectul „Agricultura” nu dau nici o calificare. Pentru a se califica în vederea predării obiectului „Agricultura” absolvenții școlilor medii trebuie să urmeze cursurile unei facultăți sau ale secției de specialitate de la un institut pedagogic de 3 ani.

Petru Ioanț, comuna Cristian — Brașov.

Practica continuă la obiectul „Agricultura” se efectuează conform instrucțiunilor M. I. astfel: clasa a V-a — 2 săptămîni în luna iunie, clasa a VI-a — o săptămîină în trimestrul I, toamna și o săptămîină în trimestrul II iarna. Perioada de practică este aleasă de școli în înteleger cu gospodăria agricolă colectivă sau de stat. Elevii clasei a VII-a nu efectuează lucrările de practică continuă. Pentru clasa a VI-a cursurile se intrerup în perioada stabilită și se prelungesc la sfîrșitul anului cu două săptămîni.

Practica continuă este condusă de profesorul care predă agricultura și tot el ține evidența activității elevilor.

Catedra de agricultură cuprinde 18 ore.

C. Popescu, comuna Gurbănești, raionul Lehliu.

Conform prevederilor planului de învățămînt în acest an școlar la clasa a VI-a se va preda zoologia și nu anatomia, intrucît actualii elevi ai claselor a VI-a nu au studiat zoologia în clasa a IV-a. Așa cum rezultă de altfel și din proiectul de programă al școlii de 8 ani, abia în anul școlar 1964—1965 elevii claselor a VI-a vor studia anatomia, deoarece aceștia au primit cunoștințe de zoologie în clasa a IV-a.

Gh. Pădurariu, Alexandru Moraru, Alexandru N. Popa, Eugenia Panait, Florentina Creangă, Lucian C. Cojocăreanu, Mihai Pavel, Ana Militaru, Ioan Condurache, Maria Gheorghiu, Dumitru Stănescu, Aurel V. Grădinaru, Ioan Gh. Roman, Fănică Zaharia.

Pentru informațiile pe care le cereți vă rugăm să ne scrieți

Bibliografie

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice care predau obiectul „Agricultura”, seria Biologie a ultimului număr al revistei NATURA a deschis o rubrică specială în care se vor publica studii, articole de metodică, note, indicații privind efectuarea aplicațiilor practice pe probleme de agricultură, fitotehnie, horticultură și zootehnie. În acest număr, la rubrica „Agricultura” sînt publicate articolele „Realizări obținute în cultura porumbului și a cerealelor păioase” de Al. Priadecanu, „Sporirea producției de lînă fină și semifînă prin creșterea baltilor” de Dr. C. Ștefănescu, „Aspecte privind iradierea unor plante agricole”, „Experiențe privind cunoașterea însușirilor solului” de Ing. L. Roveța, „Recunoașterea cerealelor de toamnă după înfrîșire”, „Lucrări de toamnă în grădina de legume și în grădina de flori” de Ing. M. Dumitrescu.

La rubrica „Studii și Note” sînt publicate, printre altele, articolele: „Cercetări cu C-14 asupra mecanismului fotosintezei”, de N. Salăgeanu, „Cibernetică și creierul uman” de R. Codreanu, V. Saxa și E. Vasilescu, „Dezvoltarea aparatului digestiv la nevertebrate” de S. Gyurko și S. Szabo.

La rubrica „Metodică și lucrări practice” sînt publicate articolele: „Din experiența predării zoologiei la clasa a IV-a” de I. Voichin, „Lucrări practice și experiențe care pot fi executate cu elevii clasei a V-a la botanică” de St. Dumitrescu.

★

Seria Geografie-Geologie a numărului 5/1962 al revistei NATURA, recent apărut, cuprinde la rubrica „Studii” articolele: „Delta Dunării — structura și modul de utilizare a terenurilor” de I. Velcea și Iacob, „Riturile mici de munte din țara noastră ca surse hidroenergetice” de I. Ujvari, „Nisipurile din R.P.R.” de I. Maxim, „Despre zăcămintele și rezerve de substanțe minerale utile” de A. Gurău și B. Sielecki și „Forme de relief carstic dezvoltate pe roci vulcanice în Masivul Harghita și Depresiunea Ciucurilor” de I. Ilie și Grigore Mihai.

Rubrica „Metodică” include articolele: „Din experiența predării geografiei la clasa a V-a”, „Îndrumări metodice privind predarea geografiei R.P.R. în școlile cu limba de predare maghiară” de L. Rațiu, „Activitatea cercurilor pedagogice de geografie în noul an școlar” de Gh. Breharu și „Amenajarea terenului geografic și organizarea lecțiilor” de S. Veza.

Materiale interesante sînt de asemenea publicate la rubricile „Pe harta lumii”, „Recenzii”, „Calendar” și „Din activitatea S.S.N.G.”.

U. R. S. S.

A observa, a generaliza, a aplica

Prin însăși esența muncii lui profesorul sovietic este un cercetător, un creator. Dar activitatea creatoare a profesorilor sovietici n-a atins niciodată un nivel atât de înalt ca acum, după adoptarea legii cu privire la reorganizarea învățământului, după cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Metodele descoperite de unii sînt reluate și dezvoltate de alții, iar experiența dobîndită astfel devine un bun al tuturor.

Un asemenea proces se desfășoară în școlile R.S.S.A. Tătare.

De mult au loc aici cercetări menite să ducă la perfecționarea lecției, profesorii din Kazan numărîndu-se printre cei dintîi care au respins șablonul în activitatea didactică. Acum ei și-au pus o nouă sarcină — de a desfășura în așa fel lecția încît ea să favorizeze în cea mai mare măsură dezvoltarea independenței elevilor în studiu. De trei ani se preocupă de această problemă profesorii fruntași și, în primul rînd, colectivul pedagogic al Școlii nr. 1 din Kazan, care este ajutat de L. P. Aristova, colaborator științific al Academiei de științe pedagogice.

Penîru a-i pregăti pe tineri pentru viață — gîndesc acești profesori — nu este suficient să le dai doar cunoștințele prevăzute în programele școlare. Trebuie să-i înveți să învețe. Ei trebuie să știe cum să-și desăvîrșească cunoștințele, cum să dobîndească cunoștințe noi. Încă de pe băncile școlii trebuie să le formezi copiilor pricepera de a dobîndi cunoștințele din izvoare diferite, de a le preluera în mod logic, de a le aplica în studiu, în muncă, în activitatea obișnuită. Îmbinarea studiului cu munca deschide în această privință posibilități deosebite de mare.

Acum a devenit o axiomă că dezvoltarea inițiativei și a independenței în activitatea copiilor este una din cele mai importante condiții ale succesului la învățatură. Dar în ce constă independența în studiu a elevilor? Cum trebuie formată ea în procesul de învățămînt?

Uneori se consideră că pentru aceasta este de ajuns să rezervi cea mai mare parte din lecție efectuării unor teme practice sau chiar, pur și simplu, citirii manualului. Se înțelege că nu poate fi vorba de aceasta. Principalul este ca studiul să nu se reducă la memorarea unor adevăruri primite de-a gata, ci să conste într-un proces creator de dobîndire a cunoștințelor din izvoare diferite. Iar astfel de izvoare pot fi și activitatea practică, și observațiile copiilor asupra vieții inconjurătoare, și experimentul didactic, și cărțile, și documentele didactice, și filmele și, în sfîrșit, cuvîntul profesorului. În funcție de izvoarele cunoștințelor, de sarcinile didactice ale lecției, conținutul temelor, formele de manifestare ale activității independente a elevilor pot fi diferite. Numeroși profesori din Kazan, ca și din alte orașe și sate ale republicii, au găsit de pe acum o mare varietate de asemenea forme.

La numeroase lecții am putut constata că însușirea noilor cunoștințe se desfășoară ca un proces în care elevii rezolvă în mod independent sarcini de cunoaștere.

Iată, de pildă, lecția de istorie a U.R.S.S. ținută în clasa a IX-a a Școlii nr. 1 din Kazan de către profesoara Jana Vasilievna Iușkanteva. Tema acestei lecții era „Războaiele țărănești din primele decenii ale sec. XVIII”. Elevilor li s-au pus la dispoziție fragmente bătute la mașină dintr-o serie de documente ale vremii — din cartea lui Posoșkov „Despre sărăcie și bogăție”, din jalbele țărănilor către Petru I, din jalba sotnicului Kutlin — și li s-a cerut ca după ce le citesc, să stabilească cauzele mișcărilor populare din acea perioadă.

Cu alte cuvinte ei au avut sarcina de a analiza faptele istorice și de a trage concluzii. Elevii și-au îndeplinit foarte mulțumitor această sarcină — care reprezintă o temă „independentă”. Profesoara le-a vorbit apoi despre răscoala lui Kondrat Bulavin. Ea a expus foarte clar și expresiv faptele, dar s-a ferit de a trage vreo concluzie, de a face vreo generalizare.

— Acum, după ce ați ascultat cele relatate de mine — le-a spus ea elevilor — străduiți-vă să stabiliți voi înșivă forțele motrice ale acestei răscoale.

Elevii au citit apoi „Minunatele scrisori” ale lui Bulavin și au lămurit caracterul răscoalei și cauzele înfringerii ei. Lecția s-a terminat cu o discuție frontală și cu încheierea profesoarei.

Intr-un mod asemănător rezolvă sarcina dezvoltării gîndirii copiilor Tamara Alexandrovna Kalimullina la lecțiile de geografie în clasa a VII-a a aceleiași școli.

— Astăzi vom studia riurile și lacurile Africii — îi s-a adresat ea elevilor la lecția la care am asistat. Cunoscînd suprafața și clima continentului african voi trebuie să găsiți în mod de sine stătător o caracterizare a apelor lui. Să ne reamintim întîi ce înseamnă a da o caracterizare a apelor.

Răspunsurile au urmat unul după altul, rapide, precise. Îți dădeai seama că elevii clasei a VII-a și-au însușit temeinic bazele necesare pentru a da o caracterizare a apelor.

A început apoi activitatea de sine stătătoare la hartă. Elevii au privit de asemenea planșe și fotografii. Apoi ei au vorbit foarte amănunțit și precis despre Nil, Congo, Zambezi. Totuși, profesoara nu s-a mulțumit cu simpla constatare a faptelor. Tot timpul ea întreba „de ce?”, cerînd copiilor să stabilească legătura reciprocă și condiționarea fenomenelor geografice. Aceștia au dat răspunsuri foarte bune la întrebările ei, iar uneori nici nu mai așteptau întrebările, ci își argumentau de la început concluziile. De fapt elevii înșși, folosind numai harta și cunoștințele lor anterioare, „au explicat” noul material.

— Să tragem acum o concluzie generală — a spus Tamara Alexandrovna: ce este caracteristic pentru toate riurile Africii?

Și la această întrebare, care cere pricepera de a generaliza, elevii clasei a VII-a au răspuns cu ușurință. Profesoara a avut numai de completat concluziile lor.

Pe baza aceleiași metode au fost studiate și lacurile.

Acești elevi vor termina școala, vor păși în viață. E îndoielnic că ei își vor aminti toate denumirile geografice, toate cifrele, toate dimensiunile, dar ei vor cunoaște întotdeauna geografia pentru că au învățat lucrul cel mai important: să gîndească, să-și reprezinte concret cele gîndite, să înțeleagă de ce depind fenomenele geografice și să citească harta.

Toți elevii trebuie să învețe ceea ce indică programele școlare. Dar oare toți pot ajunge la aceasta pe aceeași cale? Doar capacitățile unora sînt mai dezvoltate, iar ale altora mai reduse. Unii au o pregătire mai bună, alții o pregătire mai slabă. Cum să înlesnești calea unora spre știință fără a frîna dezvoltarea celorlalți? Cum să faci ca pînă la urmă toți să-și însușească cunoștințele obligatorii prevăzute de programe, să dobîndească priceperile și deprinderile necesare? Cu alte cuvinte, cum să individualizezi procesul de învățămînt în limitele sistemului de lecții în fiecare clasă?

Din totdeauna se vorbește în școli despre munca individuală cu elevii. De obicei prin aceasta se înțelege ajutorul individual

dat elevilor slabi și înlăturarea lacunelor din cunoștințele lor. Fără să nege în nici un fel necesitatea unui astfel de ajutor, pedagogii din Kazan au însă în vedere și o altă problemă — cum să dezvolte capacitățile de cunoaștere ale elevilor pentru a le forma gîndirea, pentru ca fiecare din ei să-și însușească de sine stătător cunoștințele, să le folosească în mod logic, să le aplice în practică.

Iată ce cale folosește în această privință profesorul de matematică Ignat Vasilievici Kurașov, de la Școala nr. 1 din Kazan. Avînd de studiat cu elevii din clasa a VIII-a despre pătratul laturii opuse unghiului obtuz într-un triunghi, el a început lecția cu o scurtă recapitulare a teoremelor necesare pentru ca elevii să-și poată însuși noul material. Apoi a dat elevilor trei lucrări al căror grad de dificultate era diferit. Celor mai silitori — să demonstreze în mod de sine stătător noua teoremă. Celor mediocri o problemă cu date algebrice care cerea să se stabilească pătratul laturii opuse unghiului obtuz într-un triunghi, iar celor slabi aceeași problemă, dar cu date numerice. Elevii din prima grupă au îndeplinit cu succes sarcina. Cei din grupa a doua, după ce au rezolvat cu ușurință cazul particular, au trecut la generalizarea lui și la formularea teoremei. Elevii din grupa a treia au rezolvat problema, dar n-au putut să ajungă la generalizare și concluzii. Atunci profesorul a formulat el însuși teorema și, folosind metoda întrebărilor și răspunsurilor, a ajutat elevilor s-o demonstreze.

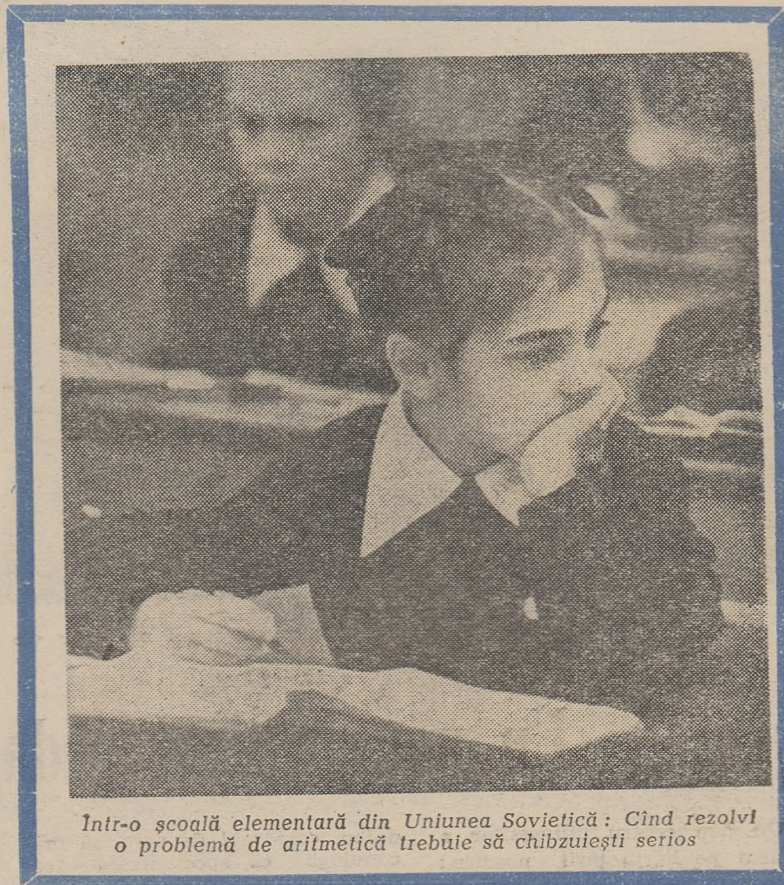
Desigur, ideea pedagogilor din Kazan prezintă mult interes. Este însă posibil să intervină aici unele greșeli și exagerări. În primul rînd, însăși împărțirea elevilor în silitori, mediocri și slabi este destul de îndoielnică și ar fi foarte rău dacă eticheta de „slab” sau „mediocr” ar rămîne lipită mereu pe unii din ei. În al doilea rînd, oare nu se poate întîmpla ca elevul „slab”, pe care profesorul îl duce tot timpul „la remorcă”, să se dezobișnuiască pînă la urmă de a lucra independent? Nu susținem că aceasta trebuie să se întîmple în mod obligatoriu. Dar fapt este că se poate întîmpla, dacă interesanta idee a individualizării căilor de însușire a cunoștințelor este aplicată în viață fără destulă chibzuință, în mod nepriceput.

★
In Școlile R.S.S.A. Tătare se desfășoară căutări rodnice, se constituie o experiență interesantă. Desigur, ea trebuie dezvoltată, desăvîrșită.

Problemele conținutului și metodelor instruirii și educației s-au discutat nu o dată la comitetele de partid regionale, raionale și orașenești. Organele de partid și sovietice, Ministerul Învățămîntului al R.S.S.A. Tătare, înțeleg în mod just însemnătatea hotărîtoare a introducerii experienței înaintate. În prezent studiul experienței înaintate este organizat pe un plan larg. Au loc seminarii ale conducătorilor secțiilor raionale de învățămînt, ale directorilor de școli, ale celor ce conduc cabinetele metodice, comisiile metodice. Toate aceste seminarii se desfășoară în cele mai bune școli, iar cei care participă la ele studiază nemijlocit la lecții experiența fruntașilor, se sfătuesc cu ei. Fără îndoială, aceasta permite ca toate cuceririle inovatorilor să fie incluse într-un sistem unitar, ca ele să devină un bun al masei cadrelor didactice.

O. CELPANOVA
V. STREZIKOZIN

(Din „Ucitelskaia gazeta” nr. 119 (5019), din 9 oct. 1962).

Intr-o școală elementară din Uniunea Sovietică: Cînd rezolvi o problemă de aritmetică trebuie să chibzuiești serios

Italia

Un debut de rău augur

Anul școlar a debutat în Italia într-un mod aparte: profesorii din instituțiile de învățămînt superior și studenții au declarat grevă, neprezentîndu-se la cursuri. Profesorii au cerut îmbunătățirea condițiilor lor de trai și, alături de studenți, au solicitat alocarea de fonduri suplimentare pentru dotarea institutelor de învățămînt superior cu material didactic și utilajul necesar.

Această grevă a concentrat parcă imaginea întregului sistem de învățămînt din Italia, deoarece nici în școala medie sau în cea elementară situația nu este mai trandafirică. Mulți copii de vîrstă școlară nu au posibilitate să urmeze cursurile. Într-adevăr, din cei 6,5 milioane de copii despre care recensămîntul arată că sînt obligați să meargă la școală, aproape un milion nu au această posibilitate. Multor copii italieni cărora legea le stabilește „obligăția” de a învăța, situația lor materială le impune să-și caute de lucru pentru a putea trăi și pentru a agonisi cît de puțin pentru familiile lor. Din fiecare 100 de școlari din clasa I-a ajung în clasa a II-a doar 89, în clasa a III-a 77, iar în clasa IV-a numai 54. Învățămîntul elementar este absolvit de numai 37 de elevi din 100, și numai 19 dintre aceștia își continuă studiile în școli medii.

Lipsa de grijă pentru învățămînt se manifestă nu numai prin ignorarea situației copiilor de vîrstă școlară, dar și prin alocarea unor fonduri insuficiente destinate școlilor. O piedică serioasă în calea învățămîntului public din Italia este lipsa de profesori și de localuri de școală. Numai la Roma 80.000 de elevi nu au putut fi înscriși în acest an la cursuri din lipsă de locuri la școlile primare, iar la Milano, potrivit statisticii oficiale, sînt necesare la ora actuală 2.500 de săli de clasă pentru ca toți copiii din oraș să poată fi cuprinși în învățămînt.

Este concludentă pentru situația învățămîntului italian următoarea relatare a agenției France Presse. Citînd date oficiale, agen-

ția apreciază că în Italia sînt peste trei milioane de analfabeți, dar, după cum se arată în relatare, „nu există nici o îndoială că cifra reală este mult superioară, fără a lua în considerare pe semi-analfabeți, clasați în categoria acelor care știu să scrie și să citească, dar care nu au scris și nu au citit niciodată. Statul italian — relatează agenția France Presse în continuare — cheltuiește anual trei miliarde de lire în lupta împotriva analfabetismului, ceea ce în stadiul actual este o sumă derizorie. În felul acesta se alocă mai puțin de 1.000 de lire anual pentru fiecare analfabet, sumă pe care experții o consideră mai mult decît insuficientă, ținînd seama de prețurile manualelor, de chiria localurilor de școală, precum și de salariile profesorilor”.

Reprezentanții partidelor și organizațiilor democratice au atras atenția în repetate rînduri, în presă și în parlament, asupra acestei stări de lucruri regretabile, subliniînd pe bună dreptate că alocarea chiar numai a unei părți din bugetul militar impus de participarea țării la alianța militară N.A.T.O. ar putea schimba substanțial situația școlii italiene. „Crisa învățămîntului în Italia — scria nu de mult ziarul elvețian „Die Tat” — se datorește înainte de toate unor probleme de ordin financiar. Cheltuielile pentru învățămînt nu au ținut pasul cu cheltuielile pentru alte ramuri de activitate...”

Pentru înlăturarea acestei situații forțele democratice duc o activitate susținută, mobilizînd corpul didactic și opinia publică la lupta pentru înlăturarea unei reforme școlare capabile să asigure o instruire corespunzătoare tuturor copiilor. Greva profesorilor din învățămîntul superior și a studenților este o acțiune care se înscrie tocmai pe linia cererilor tot mai insistente de îmbunătățire a învățămîntului italian.